

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра теорії і практики перекладу з англійської мови

Кваліфікаційна робота магістра з перекладознавства
на тему: «Фіксація англійськомовних етностереотипних формул у медійних
текстах і їх відображення українською мовою: корпусний підхід»

Студентки групи МПа 58-23
факультету перекладознавства
освітньої програми
Перекладознавство: професійно-
орієнтований переклад (англійська мова і
друга іноземна мова)
за спеціальністю 035 Філологія
Дмитренко Лідії Олегівни

Допущена до захисту
Науковий керівник:
«_____» _____ 2024 року
кандидат філологічних наук,

доцент Голянд Н.І.
Завідувач кафедри теорії і практики
перекладу з англійської мови
_____ доц.Мелько Х.Б.

(підпис)

(ПІБ)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____

Оцінка: ЄКТС _____

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

KYIV NATIONAL LINGUISTIC UNIVERSITY

Department of Theory and Practice of Translation from the English Language

Master Degree Thesis in Translation Studies

under the title: “Fixation of English-language ethnostereotypical formulas in media texts and their reflection in Ukrainian”

Group MPa 58-23
School of translation studies
Educational Programme Translation
Studies: Specialized Translation (English
and Second Foreign Language)
Majoring 035 Philology
Lidiia O. Dmytrenko

Research supervisor:
N. I. Holiiad
Doctor of Philology,
Associate Professor

Kyiv – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	1
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕТНОСТЕРЕОТИПНИХ ФОРМУЛ У МЕДІЙНИХ ТЕКСТАХ	5
1.1 Основні поняття та підходи до аналізу етностереотипів у медійних текстах	5
1.2 Підходи до відтворення етностереотипних формул в перекладознавстві.....	16
1.3 Функціонування етностереотипів у медійних текстах	26
РОЗДІЛ 2. ФІЛОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ФІКСАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ЕТНОСТЕРЕОТИПНИХ ФОРМУЛ.....	34
2.1. Стилiстичні засоби втілення англійськомовних етностереотипних формул	34
2.2. Фонетичні та лексичні засоби вираження етностереотипів	49
2.3. Морфологічні засоби вираження етностереотипних формул	62
РОЗДІЛ 3. ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ ПІДХІД ДО ФІКСАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ЕТНОСТЕРЕОТИПНИХ ФОРМУЛ.....	71
3.1 Способи еквівалентного відтворення українською мовою етностереотипів у текстах медійного дискурсу	71
3.2 Застосування перекладацьких трансформацій при перекладі етностереотипних формул.....	75
ВИСНОВКИ.....	86
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	90
СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРОВАНОГО МАТЕРІАЛУ.....	97
ДОДАТКИ.....	98
РЕЗЮМЕ.....	117

ВСТУП

Актуальність теми. Дипломна робота «Фіксація англійськомовних етностереотипних формул у медійних текстах та їх відображення українською мовою» розкриває широкий спектр наукових і практичних аспектів вивчення взаємозв'язку між мовними та культурними контекстами у медійних комунікаціях. Метою даного дослідження є вивчення різноманітних етностереотипних формул, які широко використовуються в англійськомовних медійних матеріалах, а також їх відображення в українській мові.

Ціль дослідницької роботи полягає в тому, щоб проаналізувати різноманітні етностереотипні формули у медійних текстах англійською мовою з метою виявлення їх взаємозв'язку з культурним контекстом. Особлива увага буде приділена тому, як ці формули фіксуються у мовленні, їх функціональному навантаженню та на те, як аудиторія їх сприймає. Переважна частина дослідження буде зосереджена на аналізі текстового матеріалу, що дозволить систематизувати та класифікувати виявлені етностереотипні формули.

Крім того, робота передбачає порівняльний аналіз етностереотипних формул у медійних текстах англійською та їх відображення у відповідних українських перекладах. За допомогою цього порівняльного аспекту можна виявити особливості культурної адаптації та перекладацьких стратегій у відтворенні формул етностереотипу українською мовою. Такий підхід покращить розуміння того як мова та культура взаємодіють у сучасному медійному просторі.

Такий дослідницький підхід сприятиме не лише глибокому розумінню культурних особливостей, що впливають на мовленнєві практики, а й виявленню можливих шляхів подолання етностереотипів у медійних текстах. Додатковою метою є з'ясування, яким чином етностереотипні формули можуть сприйматися аудиторією та як це впливає на формування стереотипів та уявлень про інші культури.

Глибоке розуміння цієї теми вимагає аналізу сучасних тенденцій у медіа, таких як вплив глобалізації та культурного обміну на формування стереотипів і уявлень про інші культури.

Результати такого дослідження можуть мати значний вплив для лінгвістичної та культурологічної науки, а також знайдуть практичне застосування у сферах перекладу, медіа та міжкультурних комунікацій. Така робота сприятиме розширенню нашого розуміння культурних взаємозв'язків та сприятиме підвищенню культурної компетентності в умовах сучасного глобалізованого світу.

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження полягає у вивченні феномену фіксації англійськомовних етностереотипних формул у медійних текстах та їх відображення українською мовою.

Завдання

1. Провести аналіз сучасних медійних текстів англійською мовою з метою ідентифікації етностереотипних формул.
2. Зібрати англійськомовні медійні тексти, що містять етностереотипні формули.
3. Порівняти етностереотипні формули, знайдені у медійних текстах англійською мовою, з їх відображенням українською мовою.
4. Визначити особливості перекладу етностереотипних формул з англійської мови на українську.

Об'єкт дослідження. Медійні тексти англійською та українською мовами.

Предмет дослідження. Фіксація етностереотипних формул у медійних текстах англійською мовою та їх відображення українською мовою.

Практичне значення роботи полягає у тому, що результати дослідження можуть бути використані для покращення міжкультурного розуміння та комунікації в медійній сфері. Перекладачі, журналісти та інші працівники медіа зможуть краще зрозуміти та адаптувати мовні та культурні відмінності, досліджуючи етностереотипні формули в текстах. Крім того, ця робота може

стати основою для розробки методик навчання міжкультурної комунікації та перекладу.

Теоретичне значення роботи полягає у розширенні нашого розуміння мовно-культурного взаємодії та впливу глобалізації на медійний дискурс. Аналіз етностереотипних формул з точки зору лінгвістики, культурології та медіа студій дозволить розкрити складні механізми міжкультурного сприйняття та впливу культурних контекстів на мовленнєві практики.

Гіпотеза дослідження передбачає, що етностереотипні формули, які фіксуються у медійних текстах англійською мовою, будуть відрізнятися від їх відображення українською мовою через вплив культурних, історичних та соціальних контекстів. Перевірка цієї гіпотези дозволить отримати нові уявлення про мовні практики та міжкультурні комунікації у сучасному світі.

Новизна роботи полягає у комплексному аналізі етностереотипних формул у медійних текстах, зосереджуючись на тому, як ці формули відображаються українською мовою. Дослідження використовує передові методи аналізу текстів, що робить його унікальним та актуальним у контексті сучасної лінгвістики та медіа студій.

Методи дослідження. В процесі написання дипломної роботи була використана система загальнонаукових та спеціальних емпіричних і теоретичних методів дослідження. Крім того використовувалися такі емпіричні методи, як, опис, порівняння та узагальнення.

Апробація дослідження. Результати дослідження, викладені в цій кваліфікаційній роботі, були апробовані на міжнародній науково-практичній конференції “Ad orbem per linguas. До світу через мови”, за результатами опубліковано тези:

Дмитренко, Л.О. (2024). Етностереотипи в англійській та українській медійній лексиці. “Ad orbem per linguas. До світу через мови”. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції “Семіотика української НЕЗЛАМНОСТІ: мова-освіта-дискурс”, 16-17 травня 2024 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2024. С. 98-100. <https://knlueduua->

my.sharepoint.com/:b:/g/personal/website_knlu_edu_ua/EXOqCvfsGVVCuIrQBhKjfrAB91SvgDlcrfj4X-FOeXfPtw?e=RDbuUz

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕТНОСТЕРЕОТИПНИХ ФОРМУЛ У МЕДІЙНИХ ТЕКСТАХ

1.1 Основні поняття та підходи до аналізу етностереотипів у медійних текстах

Етностереотипи, як узагальнені уявлення про певні етнічні групи, відіграють значну роль у медіадискурсі. Їх вплив може бути як позитивним, так і негативним, адже вони формують уявлення про «інших» та впливають на міжкультурні комунікації [1]. Завдяки глобалізації стереотипи продовжують поширюватися через медіа, але тепер із залученням новітніх технологій, таких як інтернет і соціальні мережі. Образи англійців як ввічливих джентльменів, американців як технологічно розвинених і матеріалістичних людей, або австралійців як відважних шанувальників природи досі залишаються у масовій культурі. Водночас, ці стереотипи стають складнішими та частіше піддаються критичному аналізу і переосмисленню.

Однією з ключових категорій, що використовується для аналізу таких уявлень, є етностереотипи - стійкі, часто спрощені або викривлені уявлення про певні етнічні групи, які закріплюються у свідомості суспільства через постійне відтворення у масовій культурі та медійному просторі [10: 46]. Перекладачі та редактори таких текстів стикаються зі складнощами міжкультурної передачі, намагаючись передати зміст із однієї культури в іншу. Це питання набуває особливої ваги при перекладі англійських медіатекстів, оскільки англійська є мовою глобальної комунікації. У медійних текстах етностереотипи можуть передаватися через різні мовні засоби: підбір слів, образів, виразів, а також через структуру речень і загальний контекст, що впливає на сприйняття культури чи нації, про яку йдеться [10]. У цьому контексті особливо важливим є дослідження того, як ці етностереотипи фіксуються в англійськомовних медійних текстах і перекладаються або відображаються українською мовою.

Хоча і було проведено велику кількість різноманітних досліджень у цій галузі, включаючи ті, що стосувалися різних аспектів, методологій та підходів, які висвітлювали як фундаментальні, так і прикладні проблеми, і незважаючи

на багаторічні наукові зусилля багатьох дослідників, які присвячували свої роботи всебічному аналізу цієї тематики, досі залишається низка питань, які потребують подальшого вивчення і уточнення, тому відтворення етнічних стереотипів в англійських медіа-текстах при їх перекладі на українську мову залишається важливою актуальною точкою обговорення для сучасних перекладознавчих студій [26]. Дослідження англійських етностереотипів привертало увагу багатьох науковців з різних країн, наприклад, таких як Геерт Хофстеде, Едвард Голл, Майкл Біллінг, Гордон Олпорт, Герберт Келман і Річард Бруїс [49].

Етностереотип – це стійкий, узагальнений образ етнічної групи, що формується в масовій свідомості. Він може включати як уявлення про зовнішність, поведінку, так і про цінності, традиції та менталітет певного народу.

Методи аналізу етностереотипів у медійних текстах можуть змінюватися залежно від методології та цілей дослідження. Кількісний контент-аналіз має на меті дослідити частоту вживання певних слів, словосполучень та образів, пов'язаних з етнічною групою [2]. Квалітативний контент-аналіз, з іншого боку, зосереджується на ретельному аналізі текстів, вивчаючи їхній контекст та вплив на сприйняття аудиторією. Дискурс-аналіз розглядає, як етностереотипи формуються та легітимізуються у медійних текстах через використання дискурсивних стратегій [2].

Приклади етностереотипів у медіа включають екзотизацію, що полягає у представленні певної етнічної групи як екзотичної та відмінної від «норми», орієнтацію, яка описує Схід як «інший» та нецивілізований світ, та демонізацію, яка характеризує певну етнічну групу як ворожу та небезпечну [3].

Різноманітність методів дослідження етностереотипів у медійних текстах відображається у ряді підходів, які базуються на різних наукових цілях і методологіях. Кількісний контент-аналіз ставить за мету вивчення частоти вживання слів, словосполучень та образів, пов'язаних з етнічною групою [41].

Це дозволяє оцінити поширеність етностереотипів та їхню динаміку протягом часу. З іншого боку, квалітативний контент-аналіз спрямований на аналіз глибинного змісту текстів, вивчаючи контекст вживання етностереотипів та їхній вплив на сприйняття аудиторії [41: 133]. Дискурс-аналіз досліджує, як дискурсивні стратегії легітимізують етностереотипи в текстах. Етнографічний підхід вимагає, щоб дослідник глибоко занурився в середовище певної етнічної групи, щоб вивчити її зсередини. Експериментальні методи, натомість, дозволяють вивчити вплив етностереотипів на поведінку людей шляхом проведення спеціальних експериментів [4].

Вибір конкретного методу аналізу етностереотипів визначається науковими цілями дослідження, наявними ресурсами та компетенціями дослідника. Ефективним підходом є поєднання різних методів, що дозволяє отримати більш комплексне розуміння проблеми етностереотипів у медійних текстах [25: 22].

Вивчення етностереотипів у медіа передбачає розгляд різних аспектів, що визначають основні ідеї цього явища. Етностереотип є узагальненим та емоційно насиченим образом етнічної групи або її представників, що формується протягом історії міжетнічних відносин. Ці стереотипи можуть бути позитивними, негативними або нейтральними, і вони часто перебільшуються або викривлюються на основі реальних характеристик етнічних груп [6].

Автостереотипи та гетеростереотипи є основними аспектами етностереотипів. Перші формуються в етносі про самого себе і можуть впливати на самосприйняття та самооцінку групи, тоді як останні формуються в одній етнічній групі щодо іншої та можуть впливати на міжетнічні стосунки, утворюючи упередження та дискримінацію [18: 7].

Етноцентризм виражає переконання у винятковості власної етнічної групи, її культури та цінностей, що може призводити до нетерпимості до інших етносів та етнічної дискримінації. Саме етнічна дискримінація, яка полягає в порушенні прав і свобод осіб чи груп на основі їх етнічної належності, може

проявлятися в різних сферах життя, таких як освіта, працевлаштування та житло [76: 58].

Міжетнічна толерантність є важливим компонентом етностереотипів і базується на повазі до інших етносів, їх культури та цінностей. Це необхідно для мирного співіснування різних етносів в одному суспільстві.

Наявність свідомої приналежності до певної етнічної групи називається етнічною ідентичністю. Цей концепт може відігравати важливу роль у формуванні самосвідомості людини. Також варто зазначити про поняття етнічної мозаїки, що описує різноманіття етносів, які проживають на одній території, що може бути фактором, який сприяє багатству та розвитку суспільства [68: 87].

З іншого боку, етнічна конфліктність є результатом суперечностей та протистоянь між різними етносами, що може призводити до воєн та інших форм насильства. Використання етнічної політики як інструменту регулювання міжетнічних відносин має вирішальне значення для запобігання конфліктам і підтримки стабільності в суспільстві. Це робиться з метою подолання етнічної конфліктності та формування етнічної толерантності [60: 101].

Етностереотип та автостереотип - це ключові поняття, що досліджуються в рамках аналізу етнічної свідомості та сприйняття груп [11]. Етностереотип представляє собою стійкий та узагальнений образ певної етнічної групи, який утворюється в масовій свідомості та може включати у себе уявлення про поведінку, зовнішній вигляд, цінності, традиції та менталітет цієї групи [11: 229]. Він може бути як позитивним, так і негативним, а також нейтральним, залежно від характеристик, які він передає.

Автостереотип - це етностереотип, який людина формує про себе в своїй етнічній групі [11]. Це уявлення може бути свідомим або несвідомим і впливати на самосприйняття, самооцінку та поведінку представників цієї групи.

Досліджуючи ці поняття, важливо розглядати їхні функції та типи. Функції етностереотипів включають пізнавальну, комунікативну та соціальну, що регулюють сприйняття та взаємодію між етнічними групами [42]. Типи

етностереотипів можуть бути позитивними, негативними або нейтральними, і відображають різні аспекти сприйняття та відношення до етнічних груп.

З огляду на функції та різновиди етностереотипів, а також їхній вплив, можна аналізувати як позитивні, так і негативні наслідки. Позитивний вплив може включати розвиток етнічної толерантності та співпраці, тоді як негативний - формування упереджень, дискримінації та конфліктів між етнічними групами.

Нарешті, приклади етностереотипів та автостереотипів, пов'язаних з різними етнічними групами, демонструють широкий спектр уявлень та стереотипів, які формуються в різних культурних та соціальних контекстах. Ці приклади служать для кращого розуміння та аналізу впливу етностереотипів та автостереотипів на сприйняття та поведінку людей у сучасному суспільстві.

Гетеростереотип - це етностереотип, який складається в однієї етнічної групи про іншу [43]. Він може бути позитивним, негативним або нейтральним, формуватися на основі реальних або уявних відмінностей між етносами. Фактори, що впливають на формування гетеростереотипів, включають історичні, соціальні, культурні та психологічні аспекти. Гетеростереотипи виконують пізнавальну, комунікативну та соціальну функції, впливаючи на етнічні стосунки та сприйняття інших груп. Таким чином, їх вплив може бути як позитивним, сприяючи етнічній толерантності та взаєморозумінню, так і негативним, спричиняючи етнічні упередження та конфлікти [43].

Переконання у винятковості власної етнічної групи, її культури та цінностей називають етноцентризмом. Він може проявлятися в нетерпимості до інших етносів, їх культурних традицій та звичаїв [43]. Прояви етноцентризму включають негативну оцінку інших культур, етнічні упередження та дискримінацію. Фактори, що впливають на формування етноцентризму, можуть бути пов'язані з соціалізацією, ізоляцією та страхом перед невідомим [43].

Усвідомлення та подолання етноцентризму та гетеростереотипів є важливими для побудови толерантного та мирного суспільства. Це можна здійснити через освіту, міжкультурний діалог та поширення толерантності.

Необхідно пам'ятати, що ці уявлення не завжди відповідають дійсності. Отже, судження про людей на основі їхньої етнічної приналежності не є об'єктивним.

Етнічна дискримінація, як явище, характеризується як ущемлення прав та свобод індивідів або груп на основі їх етнічної приналежності. Ця проблема може виявлятися в багатьох сферах життя, таких як освіта, працевлаштування, житло, охорона здоров'я та правосуддя. Етнічна дискримінація може приймати пряму та непряму форму, а причини її виникнення можуть бути пов'язані з етноцентризмом, расизмом, ксенофобією, а також економічними та політичними факторами [72]. Це явище порушує права людей, спричиняє соціальну напруженість та може призводити до етнічних конфліктів.

Міжетнічна толерантність, навпаки, ґрунтується на повазі до інших етносів, їхньої культури та цінностей. Це означає визнання рівності всіх людей, незалежно від їх етнічної приналежності. Прояви міжетнічної толерантності включають терпимість до інших культурних традицій, відмову від етнічних упереджень та співпрацю між різними етносами. Це досягається через виховання, освіту, міжкультурний діалог та законодавчі засоби, які забороняють етнічну дискримінацію [72: 45].

Міжетнічна толерантність є важливою складовою для забезпечення мирного співіснування різних етносів у сучасному суспільстві. Вона сприяє розвитку культурного обміну, збагачує суспільство різноманіттям культур та сприяє побудові справедливого середовища, де всі учасники мають рівні права.

Етнічна ідентичність описує сприйняття людиною своєї приналежності до конкретної етнічної групи. Вона формується під впливом культурних, історичних та соціальних чинників, таких як мова, звичаї, традиції, спільне історичне минуле та виховання в сім'ї та суспільстві.

Етнічна ідентичність складається з когнітивних, емоційних та поведінкових компонентів і виконує функції психологічної, соціальної та культурної регуляції [72].

Етнічна мозаїка відображає різноманіття етнічних груп, що співіснують на одній території. Вона може бути наслідком історичних процесів,

географічного положення та економічних факторів [72]. Ця мозаїка сприяє культурному багатству, економічному розвитку та соціальній згуртованості, але також стикається з викликами, такими як етнічні конфлікти, соціальна напруженість і загроза асиміляції етносів.

Управління етнічною мозаїкою включає політику мультикультуралізму, освіти, міжкультурний діалог та законодавчі гарантії рівних прав для всіх етносів. Приклади етнічної ідентичності та етнічної мозаїки можна спостерігати в різних країнах, де кожен етнос зберігає свою унікальну ідентичність, водночас взаємодіючи з іншими етносами на спільній території [44].

Хофстеде зазначає, що стереотипи можуть бути правдивими на рівні культури в цілому, але не можуть точно відображати кожен індивідуальну людину [22: 60]. Це спостереження також стосується етностереотипів: вони базуються на культурних відмінностях, але не повинні бути сприйняті як універсальні для всіх представників етнічної групи.

Звертаючи увагу на інші аспекти культури, що часто не розмежовані, ці відмінності проявляються через невербальні засоби спілкування, такі як просторові уподобання, часові орієнтації та різні форми соціальної поведінки. Це призводить до виникнення стереотипів щодо інших етнічних груп. Зокрема, висококонтекстні культури (як-от Японія або арабські країни) покладаються на приховані, невербальні сигнали та колективні значення, тоді як низькоконтекстні культури (як США чи Велика Британія) роблять акцент на прямій, відкритій вербальній комунікації [27]. Така різниця може стати основою для формування етнічних стереотипів.

Стереотипи також виникають через те, що одна культура може неправильно інтерпретувати поведінку чи комунікаційні сигнали іншої, не враховуючи контекст, в якому вони існують.

Це співзвучно з ідеєю висококонтекстних і низькоконтекстних культур, де відмінності в комунікаційних стилях часто призводять до непорозумінь і стереотипів [5].

Додаючи до раніше згаданих аспектів, включаючи всі деталі, нюанси та аспекти, можна зазначити, що на формування етностереотипів вагомо впливають націоналістичні ідеї та повсякденні прояви національної ідентичності. Це, своєю чергою, впливає на сприйняття «своїх» і «чужих», включаючи етнічні стереотипи [79]. Для пояснення цього явища введено концепцію «банального націоналізму», яка ілюструє, як національна ідентичність підтримується через щоденні практики та звичні символи, що можуть бути непомітними, але значно впливають на формування стереотипів про інші етнічні та національні групи [79]. Упереджені уявлення про «інших» можуть підкріплюватися звичними мовними та медійними практиками без проявів агресивного націоналізму [79]. Навіть повсякденні та банальні форми націоналістичних поглядів можуть сприяти створенню стереотипів про «чужинців», спрощуючи й спотворюючи сприйняття інших етнічних спільнот.

Упередження та дискримінація є частиною стійких людських уявлень та установок, які можуть змінюватися з часом під впливом інформації, отриманої через міжгрупову та міжособистісну взаємодію. Ці процеси впливають на сприйняття інших груп, зокрема етнічних спільнот, та можуть змінюватися завдяки стереотипним уявленням, що виникають через контакти або під впливом авторитетних осіб. Герберт Келман стверджує, що етнічні стереотипи є узагальненими, спрощеними уявленнями про групи, які закріплюються у свідомості за допомогою соціальних та культурних механізмів [79]. Такі стереотипи можуть мати як позитивний, так і негативний вплив на сприйняття інших. Одна з головних ідей полягає в тому, що стереотипи можуть змінюватися через процес «асиміляції думок», коли взаємодія між групами або контакти з авторитетними джерелами сприяють зміні упереджень [3]. Основні процеси зміни уявлень (включно зі стереотипами) включають згоду, ідентифікацію та інтерналізацію, які відіграють важливу роль у міжгрупових відносинах [67]. Соціальний контекст може як зміцнювати, так і послаблювати стереотипи.

Згода передбачає прийняття стереотипів під впливом соціальних норм або групових очікувань. Наприклад, людина може прийняти негативні стереотипи щодо інших етнічних груп, щоб уникнути конфлікту або вписатися в соціальне оточення, без критичного осмислення цих уявлень [79]. Ідентифікація, у свою чергу, дозволяє індивіду приймати погляди групи, з якою він себе асоціює, і може як зміцнювати етнічну гордість, так і породжувати упередження щодо інших [72]. Інтерналізація, будучи найглибшим процесом, відбувається тоді, коли стереотипи стають частиною особистих цінностей і впливають на поведінку навіть після зміни соціального середовища [72].

Ці три механізми взаємопов'язані. Згода може перерости в ідентифікацію, яка, своєю чергою, веде до інтерналізації. У результаті стереотипи стають невід'ємною частиною світогляду індивіда, і він може їх захищати, навіть якщо вони є хибними чи суперечливими. Цей цикл замикається, оскільки інтерналізація підкріплює згоду.

Окрім цього, важливо врахувати, що етнічні стереотипи можуть посилюватися через взаємодію генетичних відмінностей та сприйняття етнічної ідентичності. Генетичні розбіжності між популяціями можуть призводити до уявлень про однорідність певних груп. Як зазначає Річард Бруїс, коли людей інформують про генетичні відмінності, вони схильні приписувати стереотипи генетичним факторам, що ускладнює міжкультурне розуміння та спілкування [72: 50].

Оскільки етностереотипи існують у мовленні та проявляються в міжкультурних, а іноді й крос-культурних комунікаціях, важливо розглядати їх через призму лінгвістики [72]. Мова є не лише інструментом спілкування, а й важливим елементом формування нашого сприйняття світу, що безпосередньо стосується і стереотипів. Аналіз англійських етностереотипів з лінгвістичної точки зору ґрунтується на вивченні того, як різні мовні засоби та структури в англійській мові сприяють створенню та підтримці уявлень про різні етнічні групи. Іменники, що позначають етнічні групи, часто отримують стереотипні значення завдяки своїм оціночним конотаціям. Щоб проілюструвати це питання

та глибше зрозуміти його сутність, можна навести приклади, такі як слова “Asian”, “Hispanic”, “African-American” та “Jew” [40: 13]. Ці терміни можуть мати нейтральний або позитивний відтінок, але в певних контекстах набувають стереотипних значень. Додаткові прикметники, такі як “sneaky”, “lazy”, “hardworking”, можуть закріплювати ці стереотипи, формуючи уявлення про всіх членів групи [40]. Англійські етностереотипи часто базуються на семантичних полях, асоційованих із конкретними етнічними групами. Наприклад, термін “Middle Eastern” у багатьох медіа може бути пов'язаний зі словами “terrorism” і “violence”, що підтримує негативні стереотипи щодо цієї групи [40]. В англійському медійному дискурсі часто використовують узагальнюючі та оціночні прикметники для позначення етнічних груп, такі як “hardworking” (для азіатів) або “lazy” (для латиноамериканців), які є спрощеними узагальненнями, що укріплюють стереотипи [40]. Інші узагальнення, як “violent”, “underdeveloped” і “corrupt” для різних етнічних груп, ще більше спростовують їх через негативні риси [40]. У англійській мові є усталені кліше та фразеологізми, які закріплюють етнічні стереотипи. Наприклад, висловлення “to Jew someone down”, що вживається для опису жорстких переговорів про ціну, є образливим стереотипом щодо євреїв, які вважаються «скупими» [40]. Інший приклад - “going Dutch”, який може натякати на «жадібність» нідерландців [40]. Такі вирази утверджують стереотипні уявлення через повсякденне використання. Крім того, граматичні структури можуть підсилювати етностереотипи. Наприклад, використання пасивних конструкцій може зменшувати відповідальність певної групи. У реченні “Crimes were committed by immigrants” акцент робиться на самих злочинах, зменшуючи індивідуальну відповідальність і підкріплюючи стереотипи про іммігрантів як небезпечних [80].

Враховуючи всі наведені доводи, аргументи та фактичні дані, а також з огляду на вказані обставини та додаткові деталі, виявлені під час розгляду етностереотипів, можна прийти до логічно обґрунтованого висновку, що етностереотипи формуються на основі культурних параметрів країни. Проте ці

параметри не завжди точно відображають окрему особу. Відмінності між культурами проявляються у невербальних засобах спілкування, які залежать від просторових уподобань, часових орієнтацій та соціальної поведінки [40]. Культури поділяються на висококонтекстні, які сприймають приховані сигнали, та низькоконтекстні, що віддають перевагу прямим вербальним комунікаціям, що іноді призводить до неправильного тлумачення поведінки і, як наслідок, до формування стереотипів.

Націоналістичні ідеї та ідентичність особи і групи, які тісно пов'язані з культурою їх країни, можуть формувати стереотипи про націю через простий націоналізм [23]. Таким чином, людина, яка не належить до певної культури, може сприйматися стереотипно, що може викликати як позитивне, так і негативне ставлення до неї як до представника іншого народу. Якщо негативне ставлення підтримується, це може призводити до упередженості та дискримінації, що посилюється в спрощеному варіанті. Ці два поняття формують думки, які можуть змінюватися в залежності від згоди, ідентифікації та інтерналізації особи.

Ідентифікація, як складова етнічної ідентичності, разом з генетичною схильністю, впливають на формування етностереотипів, підкреслюючи їхню відмінність. Оскільки це все відбувається через мову, використання етностереотипів через лінгвістичну призму підтримує та формує уявлення про націю за допомогою різних мовних засобів, таких як іменники, фразеологізми, узагальнюючі та оціночні прикметники, вирази тощо [19].

Націоналістичні ідеї та ідентичність особи і групи, які тісно пов'язані з культурою їх країни, можуть формувати стереотипи про націю через простий націоналізм [19]. Таким чином, людина, яка не належить до певної культури, може сприйматися стереотипно, що може викликати як позитивне, так і негативне ставлення до неї як до представника іншого народу. Якщо негативне ставлення підтримується, це може призводити до упередженості та дискримінації, що посилюється в спрощеному варіанті. Ці два поняття

формують думки, які можуть змінюватися в залежності від згоди, ідентифікації та інтерналізації особи.

Отже, етностереотипи, як спрощені уявлення про певні етнічні групи, формуються через медіа, зокрема інтернет і соціальні мережі, і можуть мати як позитивні, так і негативні наслідки. Особливо важливим є аналіз цих стереотипів у контексті перекладу, зокрема англомовних медіатекстів на українську мову, оскільки це питання потребує глибшого вивчення. Етностереотипи, автостереотипи, етноцентризм і міжетнічна толерантність впливають на формування ідентичності та міжетнічних стосунків. Подальші дослідження у цій сфері є необхідними, оскільки проблема етностереотипів залишається актуальною у сучасному суспільстві.

1.2 Підходи до відтворення етностереотипних формул в перекладознавстві

Відтворення етностереотипних формул у перекладознавстві є складним і багатограним процесом, що потребує врахування культурних, соціальних та лінгвістичних аспектів.

Культурний контекст. Етностереотипи часто втілюють специфічні культурні елементи. У сфері перекладознавства важливо розуміти, як стереотипи можуть варіюватися залежно від культурного контексту. Перекладач має бути уважним до культурних асоціацій, що впливають на сприйняття тексту. Етностереотипи завжди пов'язані з культурними особливостями. Важливо усвідомлювати, що деякі терміни чи вирази можуть не мати точного аналога в іншій культурі, або їхнє сприйняття може суттєво змінюватися.

Наприклад, термін «слов'янин» може в одній культурі сприйматися позитивно (як символ спільності та братерства), тоді як в іншій - має негативні асоціації (особливо в контексті конфлікту) [75: 152]. При перекладі може бути доцільно використовувати терміни чи фрази, що передають відповідний емоційний відтінок.

Лексичний аналіз. Дослідження лексичних одиниць, що використовуються для опису етностереотипів, може допомогти зрозуміти, як вони формуються в мові. Лексичний аналіз допомагає виявити культурні конотації та значення [75]. Перекладачі повинні бути обізнані в цих нюансах, щоб обрати адекватні еквіваленти в цільовій мові. Слово «француз» може асоціюватися зі стереотипами про романтичність або любов до гастрономії [75]. У перекладі опису французької кухні на англійську важливо зберегти ці асоціації, можливо, через використання прикметників на зразок «екзотичний» або «елегантний», які допоможуть передати специфічність [75].

Динаміка стереотипів. Етностереотипи можуть еволюціонувати з часом. Важливо враховувати сучасні тенденції та зміни у сприйнятті, що можуть вплинути на використання певних формул у текстах. Це може вимагати адаптації перекладацьких підходів.

Наприклад, німці часто сприймаються як надто серйозні, педантичні та беземоційні, що пов'язано з історичними та культурними особливостями, такими як строгість дотримання правил і традицій. Сьогодні ж німці асоціюються з інноваційністю та екологічною свідомістю. Перекладач, що працює з текстом про Німеччину, може використовувати такі терміни, як «технологічно розвинений» або «екологічно свідомий», щоб відобразити зміни у сприйнятті цієї нації [17: 43].

Італійці традиційно вважаються пристрасними, емоційними та люблячими їжу і сім'ю, що часто виражається в фразах на кшталт «італійці завжди говорять на підвищених тонах» [17]. У сучасній культурі стереотипи про італійців змістилися в бік акценту на їхню творчість і елегантність, особливо в моді та дизайні. Перекладачі можуть використовувати такі вирази, як «креативний» або «стильний», щоб передати цю нову динаміку [17].

Історично африканці сприймалися через призму бідності та відсталості, що сформувало негативні уявлення про континент як місце, повне хвороб та конфліктів [17: 48]. Нині ж все більше уваги приділяється успіхам африканських країн у різних сферах, від економіки до мистецтва. Стереотипи

можуть трансформуватися в позитивні уявлення про африканську культуру, підприємництво та природу. У перекладних текстах терміни на кшталт «економічний розвиток» і «культурна різноманітність» стають дедалі популярнішими [17].

Японці традиційно сприймаються як дисципліновані, трудолюбиві та колективістські, з акцентом на суворі традиції та повагу до ієрархії. Сьогодні Японія також асоціюється з інноваціями, технологічним прогресом і молодіжною культурою. У перекладах, пов'язаних із Японією, можуть використовуватися терміни на зразок «інноваційна» та «сучасна культура», щоб відобразити цю динаміку [17].

Інтерсуб'єктивність. Перекладачі можуть по-різному сприймати етностереотипи в залежності від свого особистого досвіду та культурного фону. Розуміння цього аспекту може допомогти уникнути упередженості та забезпечити об'єктивніший підхід до перекладу. Перекладач, який виріс у різних культурних умовах, може по-різному інтерпретувати стереотипи про «індійців», що позначиться на виборі слів у перекладі [17]. Один перекладач може вжити терміни «духовний», а інший – «кolorитний», залежно від власних уявлень про цю культуру [17].

Формування ідентичності. Етностереотипи часто пов'язані з формуванням культурної ідентичності. Переклад має враховувати, як ці формули можуть впливати на самосприйняття певних груп і які емоційні реакції можуть викликати. У перекладі тексту, що містить фрази, які відображають стереотипи про «євреїв», важливо дотримуватися чутливого підходу [17]. Використання терміна «космополітичний» може бути прийнятним, але слід уникати висловлювань, що підкреслюють негативні стереотипи, аби не завдати шкоди культурній ідентичності [23].

Методологія дослідження. Застосування якісних і кількісних методів для аналізу перекладів, що містять етностереотипи, може надати цінну інформацію про їх відтворення. Наприклад, контент-аналіз може виявити, як часто і в яких контекстах вживаються певні формули. Це може допомогти виявити

упередженість у перекладах, якщо, наприклад, стереотипи про «китайців» з'являються переважно в негативному світлі [17]. Такі підходи можуть допомогти глибше зрозуміти механізми, що лежать в основі відтворення етностереотипів, і забезпечити більш адекватний переклад текстів, які містять культурно специфічні елементи.

Перекладачам, які працюють з англійськомовними текстами, доводиться уважно підходити до вибору стратегії перекладу етностереотипних формул, оскільки це може вплинути на сприйняття тексту аудиторією та на стосунки між культурами.

Вибір стратегії перекладу залежить від кількох факторів, зокрема від контексту, мети перекладу та культурних особливостей. Перекладач повинен урахувати, яким чином етностереотипна формула використовується у тексті, для кого вона призначена та які культурні конотації вона має.

Стратегії перекладу можуть варіюватися від прямого перекладу, коли є еквівалент у мові перекладу, до опущення, коли формула викликає образливість або неприйнятність для аудиторії. Крім того, існує можливість адаптації та калькування, які дозволяють знайти оптимальний спосіб передачі сенсу та емоційного забарвлення оригіналу [58].

Приклади використання різних стратегій перекладу ілюструють важливість уважного відбору кожного виразу для досягнення максимально точного та адекватного перекладу. Переклад етностереотипних формул вимагає від перекладача глибоких знань не лише мови, а й культури, традицій та особливостей етносу, що використовує ці формули.

У висновку слід підкреслити, що переклад етностереотипних формул є складним та відповідальним завданням, яке потребує від перекладача чутливості до культурних контекстів та уважного відбору стратегій перекладу. Тільки в такий спосіб можна досягти максимально точного та ефективного перекладу, який би відображав сенс та емоційне забарвлення оригіналу без образливості чи непорозуміння.

Прямий переклад етностереотипних формул є однією зі стратегій перекладу, застосовуваною у випадках, коли етностереотипна формула має чіткий еквівалент у мові перекладу [58]. Цей метод ефективно використовується тоді, коли оригінальна формула із мови джерела безпосередньо відображається у мові перекладу з мінімальними змінами.

Прямий переклад дозволяє зберегти сенс та емоційне забарвлення оригіналу, що є однією з його основних переваг. Крім того, цей метод економить час та зусилля перекладача, оскільки не потребує додаткових вигадок або пошуків альтернативних виразів.

Проте прямий переклад не завжди можливий, особливо у випадках, коли етностереотипна формула не має безпосереднього еквіваленту в мові перекладу або може бути неправильно сприйнята аудиторією. Також важливо враховувати можливі образливість чи некоректність деяких етностереотипних формул, що може стати причиною відмови від прямого перекладу в таких випадках.

Наприклад, фраза “The British are known for their stiff upper lip.” може бути прямо перекладена як «Британці відомі своєю стриманістю», де еквівалентний вираз із мови джерела точно передається у мові перекладу без втрати сенсу [11].

Зважаючи на складність цього завдання, перекладачеві варто ретельно аналізувати текст та зважати на можливі варіанти інтерпретації етностереотипів. Іноді може виникнути ситуація, коли краще залишити етностереотип без перекладу, або використати парафразу для передачі його суті без образливих відтінків. Такий підхід дозволяє уникнути негативних наслідків та сприяти культурному розмаїттю та взаєморозумінню.

Важливо враховувати, що етностереотипні формули можуть бути динамічними та змінюватися з часом та в контексті суспільних та культурних змін. Такі зміни можуть виникати під впливом політичних подій, культурних трендів або соціальних перетворень, тому перекладачеві важливо бути чутливим до контексту та актуальної соціокультурної ситуації [58].

Однією з ключових складових успішного перекладу етностереотипних формул є врахування призначення та аудиторії перекладу. Різні групи читачів можуть реагувати по-різному на ті чи інші стереотипи, тому важливо адаптувати переклад до потреб конкретної аудиторії.

Ще одним важливим аспектом є уникнення узагальнень. Перекладачеві слід уникати загальних висловлювань, які можуть виглядати неправдивими чи образливими для представників конкретної культури [6].

Крім того, під час перекладу етностереотипів важливо зберігати баланс між збереженням автентичності оригіналу та уникненням культурної образливості чи стереотипів. Перекладач повинен уважно відбирати мовні засоби та вирази, щоб передати сутність оригіналу без спотворень чи образливих відтінків.

Крім того, важливо враховувати контекст, в якому вживається етностереотипна формула. Той самий вислів може мати різне тлумачення в різних ситуаціях або в різних культурах, тому перекладач повинен уважно аналізувати контекст і вибирати відповідний переклад.

Етностереотипні формули є складною проблемою для перекладачів через їх стійкий характер та велике значення у мовленні. Культурно-еквівалентний переклад відіграє важливу роль у збереженні змісту та емоційного забарвлення цих формул у перекладі. Методи культурно-еквівалентного перекладу, такі як прямий переклад, калькування, адаптація та заміна, надають перекладачам різноманітні підходи для вирішення цієї проблеми [70].

Вибір методу культурно-еквівалентного перекладу залежить від кількох факторів, таких як наявність еквіваленту у мові перекладу, культурна відповідність формули, емоційне забарвлення формули та мета перекладу. При виборі методу перекладач повинен враховувати всі ці аспекти, щоб досягти максимальної точності та адекватності у перекладі етностереотипних формул [38].

Приклади культурно-еквівалентних перекладів ілюструють різноманітність підходів до перекладу етностереотипних формул та їх вплив на

зміст та сприйняття тексту. Ці приклади демонструють, як перекладачі можуть використовувати різні стратегії для збереження культурних нюансів та емоційного забарвлення формул у перекладі [71].

Загалом, культурно-еквівалентний переклад етностереотипних формул є важливим аспектом перекладацької практики, оскільки він дозволяє зберегти культурне значення та емоційне забарвлення тексту в перекладі. Це сприяє уникненню етнічних стереотипів та забезпечує більш точне розуміння тексту в різних культурних контекстах [25].

Використання культурно-еквівалентних перекладів для етностереотипних формул є предметом дослідження та вивчення в лінгвістиці та перекладознавстві. Етностереотипні формули, відомі також як етнічні стереотипи, представляють собою мовні вирази, які закріплюють уявлення про певні етноси [28]. Ці формули можуть бути як позитивними, так і негативними, і вони грають важливу роль у формуванні міжкультурного сприйняття.

Етностереотипні формули часто мають емоційно-експресивне значення та можуть виражати іронію, сарказм, жарт, зневагу або образу. Перекладачеві важливо зберегти це емоційне забарвлення, щоб передати повне значення формули та відтворити емоційний вплив тексту на читача [73].

Структурно-стилістичні особливості етностереотипних формул також потребують уваги перекладача. Формули можуть вживатися в різних стилях мовлення, від урочистого до фамільярного, тому важливо зберегти стилістичну відтіненість у перекладі, щоб вона відповідала контексту та меті перекладу [70].

Одним із основних викликів у перекладі етностереотипних формул є складність знайти еквіваленти в мові перекладу, враховуючи культурні відмінності та емоційне забарвлення формул. Для подолання цих труднощів застосовуються різні прийоми перекладу, такі як прямий переклад, калькування, адаптація, заміна та описовий переклад, кожен з яких має свої особливості та використовується залежно від контексту та специфіки тексту [74].

Вивчення процесу перекладу культурно-еквівалентних етностереотипних формул є важливим напрямом у лінгвістиці та перекладознавстві. Однією з ключових складових цього процесу є аналіз культурного контексту, в якому виникають ці формули [70]. Під час перекладу необхідно мати глибоке розуміння історії, традицій, звичаїв та особливостей менталітету етносу, який відтворюється у тексті. Такий підхід допомагає уникнути неправильного тлумачення формул та забезпечує точне їх відтворення у перекладі.

Крім того, етностереотипні формули часто несуть емоційне забарвлення, що може бути складно передати у перекладі. Перекладач повинен ураховувати тонкості виразності кожної формули, щоб зберегти її відтінки та емоційний вплив на читача. Це вимагає великої майстерності та емпатії від перекладача.

Крім того, структурно-стилістичні особливості етностереотипних формул потребують уважного аналізу під час перекладу. Формули можуть використовуватися в різних стилях мовлення та мати різні стилістичні відтінки, тому важливо зберегти цю аутентичність у перекладі, щоб вона відповідала контексту та інтенції оригінального тексту [19].

Калькування застосовується, коли формула не має прямого еквіваленту, але може бути дослівно перекладена, зберігаючи образність. Адаптація використовується у випадках, коли формула потребує адаптування до культурних реалій мови перекладу, щоб забезпечити оптимальне розуміння тексту [71].

Культурно-еквівалентні переклади є важливим елементом міжкультурного спілкування, оскільки вони сприяють збереженню культурного контексту та сприйняття тексту аудиторією. Розуміння та вивчення різних методів перекладу етностереотипних формул дозволяє вдосконалювати перекладацькі навички та підвищує якість перекладу у міжкультурному спілкуванні [72].

Особливості перекладу культурно-еквівалентних етностереотипних формул вивчаються в рамках лінгвістики та перекладознавства як складний процес, що вимагає уваги до різноманітних аспектів. Етностереотипні формули,

що глибоко вкорінені в культурі та історії народу, потребують ретельного аналізу з точки зору культурного контексту, в якому вони виникли. Перекладачу необхідно мати розуміння історії етносу, його традицій, звичаїв, вірувань, особливостей менталітету та специфіки мови для правильного відтворення етностереотипних формул у мові перекладу.

Наявність відповідного еквіваленту у мові перекладу є ще одним важливим аспектом у перекладі етностереотипних формул. У випадку відсутності точного еквіваленту перекладач використовує різні прийоми, такі як калькування, адаптація або заміна, щоб забезпечити максимально точний переклад з урахуванням культурних особливостей [67].

Важливо також враховувати, що процес перекладу етностереотипних формул може зіткнутися з труднощами через культурні відмінності між народами та відсутність адекватного виразу у мові перекладу. Це вимагає від перекладача глибокого розуміння культурних нюансів та вміння знайти ефективні способи вирішення таких проблем у процесі перекладу [67].

Використання культурно-еквівалентних перекладів для етностереотипних формул відіграє ключову роль у збереженні культурної та емоційної відтіненості тексту. Це особливо важливо в контексті сучасного глобалізованого світу, де культурні взаємодії стають все більш інтенсивними, а сприйняття та реакції на етностереотипи можуть впливати на взаєморозуміння між людьми різних культур.

Використання культурно-еквівалентних перекладів допомагає переносити не лише слова, але й важливі культурні концепти та цінності з одного контексту у інший, зберігаючи при цьому їх оригінальний смисл та виразність. Це сприяє розширенню культурного розмаїття та взаєморозумінню між різними культурами.

Під час використання культурно-еквівалентних перекладів важливо також враховувати динаміку змін у культурному середовищі. Культурні стереотипи та етносимволи можуть змінюватися з часом, тому перекладач

повинен бути відкритим до нових тенденцій та інтерпретацій, щоб забезпечити актуальність перекладу [55].

Додатково, використання культурно-еквівалентних перекладів сприяє збереженню автентичності тексту та його адаптації до менталітету та сприйняття аудиторії, для якої він призначений. Це робить переклад більш доступним та зрозумілим для читачів різних культурних середовищ.

Крім того, використання культурно-еквівалентних перекладів сприяє покращенню міжкультурного діалогу та співробітництва, оскільки допомагає покращити взаєморозуміння та вирішувати конфлікти, пов'язані з міжкультурними недорозуміннями [76].

Загалом, культурно-еквівалентний переклад етностереотипних формул є важливим аспектом перекладацької практики, оскільки він дозволяє зберегти культурне значення та емоційне забарвлення тексту в перекладі. Це сприяє уникненню етнічних стереотипів та забезпечує більш точне розуміння тексту в різних культурних контекстах [25].

Використання культурно-еквівалентних перекладів для етностереотипних формул є предметом дослідження та вивчення в лінгвістиці та перекладознавстві. Етностереотипні формули, відомі також як етнічні стереотипи, представляють собою мовні вирази, які закріплюють уявлення про певні етноси. Ці формули можуть бути як позитивними, так і негативними, і вони грають важливу роль у формуванні міжкультурного сприйняття [28].

Важливо пам'ятати, що етностереотипи не завжди відповідають дійсності. Їх використання може призвести до образу та непорозумінь. Тому, при відтворенні етностереотипних формул українською мовою рекомендується усвідомлювати можливі негативні наслідки, уникати узагальнень та стереотипізації, зосереджуватися на індивідуальних характеристиках людей та використовувати більш нейтральні та точні формулювання, які не призведуть до спотворення уявлень про певну групу людей [22].

Отже, процес відтворення етностереотипних формул у перекладознавстві є складним і багатогранним. Він вимагає глибокого розуміння культурного

контексту, лексичних нюансів та динаміки стереотипів, оскільки останні можуть еволюціонувати з часом. Перекладач має бути уважним до емоційного забарвлення етностереотипів, враховувати інтерсуб'єктивність та ідентичність груп, які ці стереотипи відображають. Вибір стратегії перекладу, чи то прямий переклад, калькування, адаптація, чи описовий переклад, повинен базуватися на аналізі культурних конотацій, контексту та цільової аудиторії. Правильний підхід до перекладу етностереотипних формул може не лише зберегти автентичність оригіналу, а й сприяти міжкультурному взаєморозумінню, уникнути упередженості та образливих висловлювань.

1.3 Функціонування етностереотипів у медійних текстах

Етностереотипи, тобто узагальнені уявлення про певні етноси, значною мірою впливають на тексти в ЗМІ. Дослідженням цих стійких мовних стереотипів займаються різні науки, включаючи етнолінгвістику, етнопсихологію, культурологію, соціологію та медіазнавство [60].

Етностереотипні формули можуть виконувати різні функції. Вони виконують такі функції як пізнавальні, надаючи уявлення про певний етнос, комунікативні, використовуючись у спілкуванні про етнічні групи, ідентифікаційні, допомагаючи людям ідентифікувати себе з певною етнічною групою, а також соціальні, регулюючи поведінку в міжкультурній комунікації [60].

Залежно від того, які якості етносу вони описують, типологічно етностереотипні формули можна класифікувати як позитивні, негативні або нейтральні [60].

Етностереотипні формули можуть мати різний вплив на те, як люди бачать етнос. З одного боку, позитивний вплив полягає у тому, що вони допомагають краще зрозуміти етнічну групу та сприяють толерантності та повазі до інших культур. З іншого боку, негативний вплив полягає в тому, що вони можуть спричинити упередженість та дискримінацію, а також зашкодити етнічній ідентичності людей [18]. Коли людей судять на основі стереотипів, а

не їхніх індивідуальних особливостей, це призводить до несправедливого ставлення до них у різних сферах життя, включно з працевлаштуванням, освітою та житлом. Це може призвести до системної нерівності, коли певні етнічні групи маргіналізуються та позбавляються рівних можливостей. Особи, які піддаються впливу етнічних стереотипів, можуть відчувати соціальну ізоляцію. Вони можуть відчувати себе відчуженими та самотніми, оскільки вважаються виключеними з іншої частини суспільства. Глибокі психологічні наслідки, такі як депресія, тривога та зниження самооцінки, можуть виникнути в результаті такої маргіналізації.

Коли люди сприймають інших через призму негативних стереотипів, це породжує недовіру і ворожість. Це може призвести до міжетнічних конфліктів, які в свою чергу можуть спричинити насильство. Історичні приклади свідчать про те, що етнічні стереотипи використовувалися для легітимізації насильства та етнічних чисток [44].

Усе це підкреслює наскільки це важливо усвідомлювати та обґрунтовано використовувати етностереотипні формули у медійних текстах. Їхнє використання може мати як позитивний, так і негативний вплив на сприйняття аудиторією певної етнічної групи.

Етностереотипні формули в українській мові виконують різноманітні функції, які визначають їх значення і вплив на суспільство. По-перше, їхня мета полягає в тому, щоб дати людям уявлення про певний етнос, культуру, традиції та звичаї. По-друге, вони виконують комунікативну функцію, сприяючи спілкуванню про етнічні групи та допомагаючи налагоджувати контакт між людьми з різним етнічним досвідом. Третя функція - ідентифікаційна - допомагає людям ідентифікувати себе з певною етнічною групою та формує їхню етнічну самосвідомість [47]. Етностереотипні формули виконують соціальну функцію, регулюючи поведінку людей у міжкультурній комунікації та визначаючи стандарти та правила взаємодії між представниками різних етносів.

Крім того, етностереотипні формули виконують експресивну функцію, допомагаючи виразити емоції та почуття щодо етнічних груп, а також естетичну функцію. Остання функція полягає у створенні художніх образів та збагаченні мови образними виразами. Використання етностереотипних формул у магічних ритуалах пов'язане з цією магічною функцією, яка існує в деяких культурах. Вони сприймаються як засіб впливати на долю та життя людей, і вони пов'язані з народними віруваннями та забобонами [19].

Важливо пам'ятати, що формулювання етностереотипів можуть впливати на уявлення людей, які належать до певної етнічної групи, як позитивно, так і негативно. Їх позитивний вплив полягає у сприянні кращому розумінню етнічної групи, толерантності та повазі до інших культур. Тим не менш, шкідливі наслідки можуть спричинити упередженість, дискримінацію та шкоду етнічній ідентичності людей, а також бути використаними для розпалювання міжетнічної ворожнечі.

Позитивний вплив етностереотипних формул полягає в їхній здатності сприяти кращому розумінню етнічної групи. Надання людям певних уявлень про визначальні характеристики певного етносу, його культуру, традиції та звичаї, допомагає краще зрозуміти поведінку та мотиви представників етнічної групи, а також запобігти непорозумінню. Крім того, етностереотипні формули можуть сприяти толерантності та повазі до інших культур, оскільки вони навчають людей поважати різні культури через усвідомлення їхніх особливостей [48].

Важливо звернути увагу на те, що етностереотипи можуть підсилювати інтерес до вивчення історії та культури інших народів, що сприяє розвитку міжкультурного діалогу та обміну знаннями [17]. Це допомагає побудувати міцніші та більш глибокі міжетнічні відносини. Крім того, використання етностереотипів у кіно, літературі та мистецтві може стимулювати творчий розвиток, дозволяючи авторам та митцям виражати свої уявлення про різноманітні культури через різні персонажі та сюжетні лінії.

Крім того, формулювання етнічних стереотипів можуть допомогти етнічним групам зберегти та відтворити свою культурну спадщину. Вони дозволяють представникам етнічної групи відчувати себе важливими та унікальними у світі, що сприяє їхній психологічній стабільності та самореалізації.

До того ж, етностереотипи можуть допомогти етнічним спільнотам згуртуватися, заохочуючи їх об'єднатися для боротьби зі спільними проблемами або захисту своїх власних інтересів. Етнічні стереотипи можуть сприяти формуванню почуття культурної гордості та ідентичності. Етностереотипи можуть спонукати людей відчувати гордість за свою спадщину. Наприклад, якщо стереотип стверджує, що певна етнічна група є особливо працьовитою, члени цієї групи можуть вважати ці якості частиною своєї культурної ідентичності [6].

Етнічні стереотипи, які підкреслюють позитивні риси, можуть заохочувати людей прагнути до цих якостей. Наприклад, якщо стереотип припускає, що люди певного етнічного походження є особливо розумними або талановитими в певних сферах, люди з цього етнічного походження можуть відчувати мотивацію та бажання відповідати цим очікуванням [6]. Це може призвести до збільшення прикладених зусиль у навчанні, роботі чи інших сферах, де стереотип передбачає досконалість.

Хоча ці моменти ілюструють, як етнічні стереотипи іноді можуть мати уявний позитивний ефект, важливо пам'ятати, що навіть позитивні стереотипи можуть бути обмежувальними і шкідливими. Вони можуть створювати нереалістичні очікування та часто надмірно спрощують різноманітний досвід представників різних етносів. Крім того, ці стереотипи можуть посилювати розбіжності в групах та увічнювати спрощене розуміння культури та ідентичності.

Хоча позитивні стереотипи можуть здаватися корисними, вони можуть допомогти вирішити більш широкі проблеми, пов'язані зі стереотипізацією, наприклад, зміцнення суспільних норм, які поділяють людей за їхньою

етнічною приналежністю. Справжній прогрес полягає у визнанні всієї складності окремих людей і груп, які виходять за рамки будь-яких стереотипів [38].

Інша проблема полягає в тому, що етностереотипи можуть перешкоджати сприйняттю кожного члена етнічної групи як окремої особистості, яка має власні уподобання, переконання та риси характеру. Вони можуть призводити до вузького мислення та недооцінки індивідуальної свободи та можливостей. Отже, необхідно уникати упереджень і стереотипів, усвідомлюючи, що кожна людина унікальна, незалежно від її етнічного походження [49]. На більш особистому рівні етнічні стереотипи можуть впливати на міжособистісні стосунки. Людям, які дотримуються цих стереотипів, може бути важко формувати справжні, довірливі стосунки з особами іншого етнічного походження. Це може спричинити непорозуміння, нерозуміння та брак емпатії, що ще більше розділяє людей за етнічною ознакою.

Також вони можуть збагатити мову та зробити її більш образною за рахунок образних виразів, що використовуються в них. Етностереотипні формули сприяють збереженню етнічної ідентичності, допомагаючи людям усвідомлювати свою етнічну приналежність та розвивати етнічне самоусвідомлення [44].

Вони допомагають людям з різним етнічним походженням налагодити контакт і краще зрозуміти позицію інших, полегшуючи міжкультурну комунікацію. Однак важливо пам'ятати, що етностереотипні формули можуть бути спотвореними та не відображати реального стану речей, тому їх слід використовувати обережно, щоб не завдати шкоди етнічній ідентичності та не сприяти міжетнічній ворожнечі [20].

Етностереотипні формули також можуть мати позитивний вплив на самосвідомість та ідентичність етнічних груп, допомагаючи їм зберегти та відтворити свою культурну спадщину. Вони дозволяють представникам етнічної групи відчувати себе важливими та унікальними в суспільстві, що допомагає їм відчувати себе більш стійкими та здатними до самореалізації.

Крім того, етностереотипи можуть служити засобом мобілізації етнічних спільнот, заохочуючи їх об'єднатися, щоб боротися за спільні проблеми або захистити власні інтереси.

Але важливо пам'ятати, що етностереотипи можуть також призводити до упрощеного уявлення про певну етнічну групу та її культуру, яке не відповідає реальності. Отже, важливо обережно та критично використовувати етностереотипи, уникаючи узагальнень та недоречних умовних зв'язків [50].

Кумулятивний ефект етнічних стереотипів - це суспільство, яке є менш згуртованим, менш справедливим та менш інноваційним. Коли цілі групи людей маргіналізуються, а їхній потенційний внесок ігнорується, страждає суспільство в цілому [20].

Нарешті, етностереотипи можуть впливати на рівень самооцінки та самоповаги у представників етнічних груп, особливо, коли стереотипи характеризують ці групи негативно. Це може призвести до комплексів неповноцінності та відчуття неприйнятності. Тому дуже важливо створювати середовище, де кожна людина може вільно виражати свої думки та відчувати себе прийнятою, незалежно від усіляких стереотипів. Таким чином, етнічні стереотипи сприяють поділу, зберігають нерівність і обмежують потенціал людства. Для створення більш справедливого та інклюзивного світу необхідно подолати ці стереотипи та розширити розуміння етнічного розмаїття.

Отже, етностереотипи можуть мати як позитивний, так і негативний вплив, виконуючи різні функції: пізнавальну, комунікативну, ідентифікаційну, соціальну, експресивну та естетичну. Позитивні стереотипи можуть сприяти толерантності та розумінню між культурами, тоді як негативні можуть призводити до упереджень, дискримінації та соціальної ізоляції.

Критично важливо усвідомлювати, що навіть позитивні стереотипи можуть обмежувати індивідуальність і спрощувати різноманітний досвід представників етнічних груп. Необхідно уникати спрощених уявлень, які можуть призвести до міжетнічних конфліктів і відчуження. Тому для створення більш справедливого та інклюзивного суспільства слід працювати над

подоланням етностереотипів і сприяти розумінню багатогранності етнічних і культурних ідентичностей.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 1

Етностереотипи є складним соціокультурним феноменом, що має як позитивні, так і негативні аспекти, впливаючи на різні сфери людського життя. Вони виконують кілька важливих функцій, таких як пізнавальна, комунікативна, ідентифікаційна, соціальна, експресивна та естетична. Позитивні стереотипи можуть сприяти кращому розумінню між культурами, толерантності та міжкультурній взаємодії. Проте їхня негативна сторона може призводити до формування упереджень, дискримінації та соціальної ізоляції окремих етнічних груп, що може загострювати міжетнічні конфлікти та відчуження. Важливо також пам'ятати, що навіть позитивні стереотипи мають обмежуючий вплив, спрощуючи багатий досвід і самовираження представників етнічних спільнот.

У перекладознавстві процес передачі етностереотипів є особливо складним і вимагає глибокого розуміння культурного контексту, емоційного забарвлення та інтерсуб'єктивності. Перекладачі стикаються з викликом передати ці стереотипи так, щоб зберегти автентичність оригіналу і водночас уникнути упереджених або образливих інтерпретацій. Вибір стратегії перекладу, чи це буде прямий переклад, калькування, адаптація або описовий переклад, повинен базуватися на глибокому аналізі культурних конотацій, цільової аудиторії та потенційного впливу стереотипів на міжетнічні відносини. Тому відповідальне ставлення до перекладу етностереотипів може значно сприяти міжкультурному взаєморозумінню.

Окрім того, медіа, включаючи інтернет і соціальні мережі, відіграють важливу роль у формуванні та поширенні етностереотипів. Це особливо актуально в контексті перекладу англомовних медіатекстів на українську мову, де необхідний детальний аналіз етностереотипів, щоб уникнути викривлень і упереджених уявлень. Етностереотипи, автостереотипи та етноцентризм безпосередньо впливають на формування ідентичності та міжетнічних

стосунків. Оскільки етностереотипи продовжують впливати на сучасне суспільство, важливо проводити подальші дослідження для кращого розуміння їхньої динаміки та пошуку шляхів подолання негативного впливу. Подолання етностереотипів є необхідним кроком для створення справедливого, інклюзивного та толерантного суспільства, яке визнає багатогранність культурної ідентичності кожної людини.

РОЗДІЛ 2. ФІЛОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ФІКСАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ЕТНОСТЕРЕОТИПНИХ ФОРМУЛ

2.1 Стилiстичні засоби втілення англійськомовних етностереотипних формул

Образність мови є однією з ключових ознак, що сприяє виразності мовної комунікації. Вона досягається переважно через використання тропів і стилістичних фігур. Троп передбачає вживання слова або вислову в переносному, образному значенні, заснованому на зіставленні двох явищ або предметів, які мають певну схожість [75].

З позиції стилістичної семасіології можна відзначити, що мас-медійні тексти рясніють такими стилістичними фігурами й експресивними засобами, як метафори, персоніфікації, синоніми, порівняння, гіперболи, епітети, а також парафрази, синекдохи, метонімії та інші.

Метафора є одним із найпоширеніших тропів для образного опису предметів, явищ і абстрактних понять. Одним із основних засобів передачі етностереотипів в етнолінгвістиці є метафора [21].

Метафоричні конструкції відносяться до стійких мовних виразів, які містять метафору. Їх використання дозволяє зробити мову більш образною, емоційною, а також дати характеристику певним етносам.

Метафора, як один з найпоширеніших тропів, використовується для створення образного мовлення. Вона дозволяє порівняти два явища, які не мають спільних ознак, за допомогою наявної між ними подібності [22].

Наприклад: (5) *In Western civilization where “time is money”, African laid back attitudes are seen as something to be ashamed of (ANS: URL)*. У цьому фрагменті йдеться про те, що в західній цивілізації, де «час - це гроші», африканські традиції та застарілі погляди сприймаються як те, чого слід соромитися.

(7) *On the streets of Kharkiv, you could see posters with a caricature of a Vietnamese man with a beastly expression on his face and appeals: “don't buy, don't communicate, don't rent an apartment!”, “let's clean the city of illegals!” etc. (EUR: URL).*

«Звірячий вираз» - “beastly expression” асоціює людину з твариною, що знецінює її як людську істоту.

(15) *Europe is under the threat of continuously “creeping islamisation”. (EUR: URL).*

«Повзуча ісламізація» - “creeping islamisation” передає ідею прихованого, але постійного впливу, що зображує іслам як загрозу.

(37) *Australia's love for the wild: crocodile hunters and bushmen. (EUR: URL).* Метафора “love for the wild” представляє австралійців як людей, які цінують природу.

(39) *Japan's workaholic culture leads to record suicides. (EUR: URL).* Метафора “workaholic culture” - японське суспільство зображене як «залежне від роботи», що вказує на надмірне захоплення роботою.

(42) *Call centers and scams: the dark side of India's IT boom. (EUR: URL)* Метафора “dark side” - тут використовують для опису негативних аспектів індустрії ІТ в Індії, що приховані за успіхами технологічного розвитку.

(46) *Germany's obsession with order: a nation of rule followers. (EUR: URL)* Метафора “obsession with order” - перебільшене прагнення до порядку представлено як нав'язлива ідея, яка контролює націю.

Наступний фрагмент з уживанням метафоричного засобу: (3) *Israel: The one location that exists without a strong holy or violent association attached to it is the Dead Sea, which is actually a lake, by the way (ASI: URL).* У цьому уривку метафорична назва «Мертве море» вказує на те, що вода в ньому позбавлена життя через високий рівень солоності, який унеможлиблює існування риб та рослин.

Актуальність дослідження полягає в тому, щоб зрозуміти та проаналізувати метафоричні конструкції, які використовуються для

відтворення англійськомовних етностереотипних формул українською мовою. Це важливо з декількох причин. По-перше, дослідження покращить наше розуміння процесів формування етностереотипів і їх впливу на те, як сприймаються інші народи. По-друге, це може сприяти уникненню у мовленні етнічних стереотипів та упереджень. По-третє, аналіз метафоричних конструкцій може допомогти у розвитку міжкультурної комунікації, розширенні розмаїття культур та підвищенні культурної компетентності [24].

Мета даного дослідження полягає в аналізі метафоричних конструкцій, які використовуються для відтворення англійськомовних етностереотипних формул українською мовою. Аналіз спрямований на виявлення особливостей перекладу таких конструкцій, а також те, як вони впливають на сприйняття тексту та етностереотипів.

Об'єктом дослідження є метафоричні конструкції, які використовуються в українських перекладах англійськомовних текстів. У дослідженні пріоритетом є виявлення різноманітних типів метафор, їх застосування та здатність передавати етностереотипні формули [25].

Наведені приклади підкреслюють різноманітність етностереотипів і те, як вони відображаються в мовленні. Важливо враховувати не лише негативні конотації, які можуть бути пов'язані з етностереотипами, але й позитивні та нейтральні риси, які вони можуть відображати. Наприклад, метафора “jack of all trades” українською мовою «майстер на всі руки» не має негативного забарвлення й описує людину з різноманітними навичками [34].

Приклади метафоричних конструкцій у відтворенні англійськомовних етностереотипних формул українською мовою вказують на важливі аспекти міжкультурного сприйняття та відтворення культурних стереотипів у перекладі.

Дослідження метафоричних конструкцій у відтворенні англійськомовних етностереотипних формул українською мовою відкриває широкі можливості для розуміння впливу цих формул на сприйняття культурних різниць. Потрібно не лише аналізувати самі формули, але й розуміти, як аудиторія їх сприймає. Це

допоможе з'ясувати механізми впливу етностереотипів на мовну та культурну свідомість.

Нарешті, важливо підкреслити той факт, що вивчення використання метафоричних конструкцій у відтворенні формул етностереотипу є важливим кроком до розуміння формування культурних уявлень [9]. Це допомагає не лише збагатити наші знання про культурні відмінності, але й також сприяє розвитку більш толерантного та розуміючого суспільства, яке уникне етнічних стереотипів та упереджень у мовленні.

Персоніфікація - це художній прийом, за допомогою якого неживим предметам, явищам природи, абстрактним поняттям надаються людські якості, властивості або дії [34]. Персоніфікація допомагає зробити образи більш яскравими та живими, наближаючи їх до людського сприйняття.

Приклади вживання персоніфікації: (10) *North Koreans are Dirty Communists who have been brainwashed to talk about how great their Dear Leader is and view him as a Physical God. Everything foreign is banned there and the people live in complete oblivion of the rest of the world (ASI: URL)*. У цьому фрагменті розглядається обоження людини, яка є лідером «брудних комуністів», і його шанування як фізичного Бога. Існує думка, що в Північній Кореї все іноземне заборонено, і населення живе в абсолютній ізоляції від решти світу.

(6) *“Anti-Tatar sentiments” are also actively stirred up by pro-Russian Cossacks and skinheads: “a Wahhabi massacred a Slav”, “a Tatar sacrificed a Russian child”, calls for revenge against the Crimean Tatars appear on the Internet. (ASI: URL)*

Тут «анти-татарські настрої» описуються як активні, що надає їм людських властивостей.

(1) *Poland stated that illegal immigrants from Belarus are increasingly attacking border guards. (ANS: URL)*. Слово «заявила» надає Польщі людську рису, наче вона може говорити та висловлювати думки.

(25) *Poland will transfer mortars, ammunition and drones to Ukraine. (EUR: URL)*

Слово «передасть» також вказує на дії, які можуть бути характерні лише для людини.

Незважаючи на це, важливо пам'ятати, що етностереотипи, незалежно від того, якими вони є, можуть сприяти поспішним узагальненням і формуванню неправильних уявлень про інші етнічні групи [35]. Отже, при перекладі текстів важливо бути обережним та уникати будь-яких упереджень, які можуть дискримінувати чи неправильно сприймати певні групи людей.

Однак перекладачам також не варто надто цензурувати тексти. Вони повинні враховувати автентичність і культурний контекст вихідного тексту, намагаючись балансувати між вірною передачею смислу та уникненням потенційно образливих слів та виразів [28].

Перекладачам також слід уважно враховувати соціокультурний контекст як вихідної, так і цільової мов під час перекладу етностереотипних формул. Це допоможе запобігти непорозумінням та неправильним інтерпретаціям мовних конструкцій, що мають потенційно образливий характер.

Синонім - це слово, яке має подібне або однакове значення з іншим словом у певному контексті [81]. Синоніми допомагають збагачувати мовлення, уникати повторів і надавати тексту різноманіття. Наприклад, синонімами до слова «великий» можуть бути «гігантський», «обширний», «значний» [81].

Наприклад: (4) *All Asians Know Martial Arts: Whenever an Asian appears in popular culture he or she is always an expert in martial arts. (S)he will jump, kick and hit others at break neck speed while making Funny Bruce Lee Noises (ASI: URL)*

У цьому фрагменті йдеться про стереотип, згідно з яким всі азіати нібито повинні володіти бойовими мистецтвами. Щоразу, коли азіат з'являється в популярній культурі, він або вона завжди зображуються як експерти в цій галузі. У цьому контексті використовуються дієслова, такі як “jump” (стрибати), “kick” (піднімати ногу), “hit” (завдавати удару) з неймовірною швидкістю, а також “make funny noises” (видавати смішні звуки).

Порівняння - це стилістичний прийом, що полягає у зіставленні двох різних об'єктів, явищ або понять для підкреслення їхніх спільних або відмінних

рис. Це допомагає більш яскраво і чітко передати ідею, емоцію або характеристику об'єкта [81].

(12) Corrupt Church: In popular culture, The Vatican will be depicted as a Wretched Hive of political and criminal intrigues. For being the smallest state in the world, it holds more power than one would expect (EUR: URL).

У цьому уривку можна помітити використання метафоричного порівняння Ватикану з Wretched Hive - огидним вуликом політичних і злочинних інтриг.

Гіпербола - це стилістичний засіб, що полягає в навмисному перебільшенні або завищенні властивостей, якостей, дій або розмірів для створення яскравого враження або емоційного ефекту. Гіперболи часто використовуються в літературі, поезії, риториці та повсякденному спілкуванні, щоб підкреслити щось важливе або вразити слухача [77].

Основні характеристики гіперболи - це перебільшення, емоційний ефект та засіб виразності. Гіпербола завжди передає інформацію в перебільшеній формі, часто до абсурду (наприклад, «я чекав цілу вічність») [77]. Використання гіперболи може викликати сміх, подив, страх або інші емоції у слухача або читача. Гіперболи додають кольору та динаміки до висловлювань, роблячи їх більш запам'ятовуваними.

Наприклад : *(2) Americans always see everything “big!”, are in constant competition with others, and feel that “time is money”. It comes to no surprise that fast food was invented in the U.S.A. (AME: URL)*

Перебільшення в цьому випадку створюється за рахунок використання прислівника “always”, займенника “everything”, прикметника “big!” у лапках та зі знаком оклику, а також словосполучення “to be in constant competition with”. Навіть те, що фастфуд був винайдений саме в США, не викликає подиву.

(6) “Anti-Tatar sentiments” are also actively stirred up by pro-Russian Cossacks and skinheads: “a Wahhabi massacred a Slav”, “a Tatar sacrificed a Russian child”, calls for revenge against the Crimean Tatars appear on the Internet.” (ASI: URL)

Перебільшення ситуацій, таких як “massacred” та “sacrificed”, що створює відчуття загрози і посилює негативний стереотип.

(15) *Europe is under the threat of continuously “creeping islamisation.”* (EUR: URL)

Використання слова «загроза» перебільшує масштаби впливу.

(30) *Dutch taxpayers’ money goes to Turkey.* (EUR: URL)

Гіпербола може перебільшувати вплив на платників податків, створюючи уявлення про те, що їхні гроші йдуть виключно за кордон.

(34) *In the murder of Van Gogh, two themes stand out in the discussion, namely “religion and secularization, and gender equality.” Like Fortuyn, Van Gogh railed against what he saw as “the backwardness of Muslim culture, a backwardness that in his perception threatened Dutch society.”* (ANS: URL)

Перебільшення, що «відсталість мусульманської культури» загрожує суспільству, породжує страх перед цією культурою та зневагу до неї.

(38) *Japanese innovation transforms consumer electronics worldwide.* (EUR: URL)

Гіпербола - підкреслюється вплив японських інновацій на глобальний ринок.

(39) *Japan’s workaholic culture leads to record suicides.* (EUR: URL)

Акцент на «рекордах самогубств» може перебільшувати проблему.

Епітет - це стилістичний прийом, який полягає в наданні додаткового описового значення іменнику за допомогою прикметника або іншої словесної конструкції [77]. Епітети використовуються для підкреслення певних рис, якостей або станів об'єкта, що описується, і допомагають створити яскравий і образний текст. Наприклад:

(48) *British people often assume Belgium is boring. This mostly stems from the country’s notoriously bad bureaucratism, the dreary weather, and the ugly, monotonous urban landscape* (EUR: URL).

У фрагменті Бельгія виглядає нудною в очах британців, що, в першу чергу, пов'язано з її відомим надмірним бюрократизмом, похмурою погодою та непривабливим, одноманітним міським ландшафтом.

(9) There will be a dark-skinned deputy in the Rada for the first time in the history of Ukraine. (ANS: URL)

Епітет “dark-skinned” додає конкретику до опису депутата, підкреслюючи його расову чи етнічну приналежність. Це допомагає читачеві створити чіткіший образ та розуміти культурний контекст. Він також відображає історичний аспект, адже це перший депутат такого типу в історії України, що вказує на зміну в політичному ландшафті країни.

(31) Canada is a frigid wasteland. (AME: URL)

Епітет “frigid” надає відчуття холодного клімату, акцентуючи на суворості природи Канади. Це допомагає сформуванню враження про країну як про місце з екстремальними погодними умовами. Слово також може викликати асоціації з неприємними або важкими умовами життя, що підкреслює недружність цього регіону.

(42) (Portuguese/ Often confused with Spaniards and thus a lot of the Spanish stereotypes will also be applied to them. Which is something they don't like. (EUR: URL)

Епітет “Spanish” вказує на національну приналежність стереотипів, які помилково застосовуються до португальців. Це підкреслює непорозуміння між культурами, вказуючи на упередження, з якими стикаються португальці. Вказує на те, як стереотипи можуть впливати на сприйняття окремих народів, що викликає неприязнь та конфлікти між культурами.

Перифраз - це стилістичний засіб, який полягає у використанні описового або обхідного висловлювання замість одного слова або короткого виразу. Перифраз може служити для уточнення, підкреслення значення, створення образності або уникнення повторів [77].

Наприклад, замість слова «дитина» можна використати перифраз «молодий представник людства» або «маленька людина» [77]. Перифрази часто

використовуються в поезії, прозі, риториці та публіцистиці для надання тексту емоційності, оригінальності або для уникнення тавтології [5].

(39) *In the West, Belarus is nicknamed “the last dictatorship in Europe”. It’s usually seen as a miniature Soviet Union living in a Cold War time warp, or perhaps a European version of North Korea (minus the nukes) (EUR: URL).*

У цьому фрагменті вжито три перифрастичних вирази. По-перше, Білорусь на Заході здобула прізвисько «остання диктатура в Європі».

По-друге, Захід вважає її мініатюрною версією Радянського Союзу, що існує в умовах холодної війни, а також європейською версією Північної Кореї (за винятком ядерної зброї).

Евфемізм - це мовний засіб, який полягає в використанні м'яких, обтічних або завуальованих виразів замість прямих, часто грубих або неприємних слів [5]. Евфемізми використовуються для того, щоб зменшити емоційний вплив висловлювань, уникнути образ або табу, а також для надання висловлюванням делікатності та ввічливості.

Наприклад, замість слова «смерть» можна вжити евфемізм «відійшов у кращий світ» або «пішов з життя» [5]. Евфемізми часто використовуються в різних сферах, зокрема в політиці, медицині та соціальній комунікації, щоб зменшити негативні асоціації з певними ситуаціями чи термінами.

Приклади:

(1) *Poland stated that illegal immigrants from Belarus are increasingly attacking border guards.* (ANS: URL)

Використання виразу “illegal immigrants” для позначення людей, які перетинають кордон без дозволу, що нейтралізує їхнє ставлення як біженців.

(27) *The President of Poland signed a law on assistance to Ukrainian refugees.* (EUR: URL)

Слово “assistance” м'яко передає допомогу, не акцентуючи на масштабах проблеми.

Метонімія - це стилістичний засіб, що полягає в заміні назви одного явища або об'єкта на назву іншого, який є з ним близьким або має певний

зв'язок. Ця заміна відбувається на основі асоціацій, таких як просторовий, причинно-наслідковий чи інший контекстуальний зв'язок [7].

Метонімія надає мові образності, стислості та дозволяє передавати складні ідеї в більш доступній формі.

Приклади: (1) *Poland* stated that illegal immigrants from Belarus are increasingly attacking border guards. (ANS: URL)

“Poland” використовується для позначення польського уряду чи представників держави.

(6) “Anti-Tatar sentiments” are also actively stirred up by pro-Russian Cossacks and skinheads: “a Wahhabi massacred a Slav”, “a Tatar sacrificed a Russian child”, calls for revenge against the Crimean Tatars appear on the Internet.” (ASI: URL)

“Anti-Tatar sentiments” позначає не лише емоції, а й дії або практики, пов'язані з цими почуттями.

(7) On the streets of Kharkiv, you could see posters with a caricature of a Vietnamese man with a beastly expression on his face and appeals: “don't buy, don't communicate, don't rent an apartment!”, “let's clean the city of illegals!” etc. (EUR: URL)

“The streets of Kharkiv” вказує на ширшу соціальну ситуацію, а не лише на географічне місце.

(8) Why are migrant workers from Ukraine attacked more and more recently in Poland? (EUR: URL)

“Migrant workers” позначає не просто працівників, а й усю групу осіб, які працюють у Польщі.

(9) There will be a dark-skinned deputy in the Rada for the first time in the history of Ukraine. (ANS: URL)

“Dark-skinned deputy” вказує на расу, а не конкретну особу.

(19) Hispanic Americans are lazy. (AME: URL)

“Hispanic Americans” охоплює широке поняття, пов'язане з культурою, а не конкретними індивідуумами.

Тавтологія - це стилістичний прийом або логічна помилка, що полягає в повторенні одного й того ж поняття або ідеї, зазвичай в різних словах, без додання нової інформації [30]. Вона може виникати як у письмовій, так і в усній мові і зазвичай сприймається як невиразна або зайва конструкція. Тавтології можуть використовуватися для підкреслення певної думки, але в більшості випадків вони вважаються недоліком мови. Наприклад, висловлювання «кругле коло» є тавтологією, оскільки слово «круглий» вже містить у собі значення «кола» [30].

Приклад: (54) *Singaporeans are stereotyped by other Asians as arrogant know-it-alls and would punish anyone who chews chewing gum or smokes in public (ASI: URL).*

Тавтологічний вираз “to chew chewing gum” («жувати жувальну гумку») використаний тут щодо сінгапурців, яких інші азіати сприймають як «зарозумілих всезнайонок», які карають будь-кого, хто курить на публіці, і взагалі не схвалюють дій, які їм не до вподоби.

Вставні речення - це речення або частини речень, які містять додаткову інформацію і не є граматично необхідними для основної структури речення [30]. Вони вносять емоційний або оцінний відтінок, пояснення чи уточнення, але можуть бути видалені без шкоди для основного змісту.

(41) *Perhaps the most modern of all Greek stereotypes (most popular in the rest of the EU) is Greece as the monetary black hole, unable to cope with the 2008 stock market crash until this very day (EUR: URL).*

Це наголошує, що стереотипи про греків є дуже популярними в Європі.

Генералізація - це процес узагальнення, при якому конкретні явища або факти об'єднуються в ширші категорії чи концепції на основі спільних рис чи характеристик [33]. Вона дозволяє створити загальні висновки або правила на основі спостережень певних випадків.

(1) *Poland stated that illegal immigrants from Belarus are increasingly attacking border guards. (ANS:URL)*

Використання терміна “illegal immigrants” узагальнює різноманітні групи осіб.

Стереотип як стилістичний засіб - це узагальнене уявлення або образ, що формується на основі повторюваних соціальних, культурних або психологічних характеристик певної групи людей, явищ або об'єктів [33]. У мовленні стереотипи використовуються для створення певного ефекту, зокрема для спрощення сприйняття інформації, вираження ідеї або емоції, а також для візуалізації або підкреслення певних аспектів об'єкта. Стереотипи можуть бути позитивними чи негативними, і їхнє використання вимагає обережності, оскільки вони можуть впливати на формування упереджень і стереотипних уявлень у суспільстві.

(19) Hispanic Americans are lazy. (AME: URL)

Це створює негативне узагальнення, що може бути образливим.

(20) African American are less educated. (AME: URL)

Це породжує узагальнення про освітній рівень.

Питальні речення. Приклади : *(65) Turkey forms the border between Europe and Asia, symbolized by the Bosphorus. To this day there are ongoing discussions whether it should be considered part of Europe or not? The same argument is made about Israel (ASI: URL).*

Перекладачам не варто забувати про принцип еквівалентності в перекладі. Це означає, що переклад повинен бути максимально точним, адекватним і відповідати семантиці та стилістиці оригінального тексту, при цьому враховуючи соціальні та культурні відмінності [14].

Перекладачам також слід постійно вдосконалювати свої знання та навички у сфері міжкультурного спілкування та перекладу. Вивчення культурологічних аспектів різних народів, вивчення глобальних соціальних і політичних тенденцій і розширення знань у психології сприйняття можуть бути частиною цього.

Крім того, перекладачі мають можливість взяти участь у спеціалізованих семінарах і тренінгах, для того щоб покращити свої навички міжкультурного

перекладу. Такі заходи допоможуть їм стати ще більш ефективними у вирішенні складних завдань перекладу, особливо тих, що пов'язані з перекладами етностереотипів.

Перекладачі повинні пам'ятати про контекст і аудиторію, для якої вони перекладають текст. У зв'язку з тим, що різні групи людей можуть сприймати етностереотипні формулювання по-різному, важливо враховувати їхні характеристики та чутливість до певних тем.

Особливу увагу слід звертати на переклад етностереотипних формул у текстах, які розраховані на широку аудиторію. Тексти такого типу повинні бути абсолютно об'єктивними та не викликати негативних емоцій у читачів або глядачів [29].

При перекладі етностереотипних формул важливо враховувати не лише семантику слів, а й їхню конотацію та асоціації [30]. Це допоможе уникати образливих чи неадекватних слів та виразів.

Перекладачі повинні пам'ятати, що їхня робота має значний вплив на формування міжкультурного розуміння та співпраці. Тому важливим є дотримання стандартів професійної етики та ретельний підбір слів та виразів у своїх перекладах [30].

Крім того, перекладачі можуть використовувати додаткові ресурси співпрацювати з експертами з лінгвістики та міжкультурної комунікації, щоб вирішити складні питання стосовно перекладу етностереотипних формул.

Сучасні технології перекладу, такі як машинний переклад та інші інструменти штучного інтелекту, можуть допомогти перекладачам у роботі з етностереотипами [31]. Але важливо знати, як користуватися такими інструментами обережно та з урахуванням їхніх потенційних помилок та обмеження.

Перекладачі можуть використовувати різні методи перекладу, наприклад, використання нейтральних слів і фраз, пояснення етностереотипних формул для уникнення непорозумінь, або використання їх в іронічному контексті, щоб підкреслити їх абсурдність [31].

Врахування контексту, в якому використовуються етностереотипні формули є важливою частиною перекладу. Щоб правильно передати зміст та інтенцію тексту, перекладач повинен враховувати як семантичні, так і практичні елементи.

Крім того, перекладач повинен бути готовий адаптувати свій переклад відповідно до аудиторії та специфіки мовної ситуації. Наприклад, переклад для наукової аудиторії може вимагати іншого підходу, ніж переклад для загального читача або для дітей.

Уникнення стереотипного мислення та мовлення може допомогти покращити міжкультурну комунікацію, а також зменшити конфлікти між культурами. Перекладачі несуть велику відповідальність у формуванні міжнаціонального розуміння та сприянні співпраці між різними культурами.

Важливо пам'ятати, що переклад є не лише передачею мовних одиниць, але й культурних концепцій. Тому, окрім відповідних лінгвістичних навичок, перекладач повинен мати глибоке розуміння культурних особливостей народу, мова якого перекладається [23].

ЗМІ відіграють значну роль у формуванні громадської думки та уявлень про інші культури та народи. Етностереотипні формули, які часто зустрічаються у ЗМІ, є мовними конструкціями, які містять узагальнені уявлення про певну культуру чи народ [23]. Ці формули можуть бути як позитивними, так і негативними.

Значною мірою важливо, щоб ЗМІ використовували етностереотипні формули з обережністю та були свідомими щодо їхнього впливу. Дискримінація, несправедливе ставлення та навіть нерозуміння міжнародних відносин можуть виникнути в результаті необережного використання етностереотипів.

ЗМІ повинні, зокрема, уникати використання етностереотипів у заголовках і підзаголовках, надавати контекст, коли використовуються етностереотипні формули, і дозволяти людям з інших культур говорити про свої традиції та звичаї [51].

Крім того, ризик використання етностереотипів може бути зменшений, якщо використовувати нейтральні слова та фрази, а уважність до мови може запобігти неправильним тлумаченням або узагальненням.

У додатку А наведено 100 прикладів англійськомовних етностереотипних формул. Згідно з великою кількістю прикладів англійських етностереотипних формул, можна зробити висновок, що ці формули відображають стійкі стереотипи та думки про різні національні та культурні групи. Вони демонструють як позитивні, так і негативні аспекти, що може впливати на сприйняття та розуміння представників цих культур. Неправильне використання етностереотипних формул у мовленні може призвести до дискримінації, утвердження стереотипів і ускладнення міжкультурного спілкування [37].

Наприклад, фрази, які асоціюють англійців з певними звичками, можуть впливати на утворення уявлень про їхню культуру серед інших національних груп [80]. Такі етностереотипи можуть бути як позитивними, сприймаючи англійців як ввічливих, так і негативними, утверджуючи їхню консервативність або замкнутість. Незважаючи на це, важливо пам'ятати, що кожен є унікальним, і загальні уявлення не завжди відображають індивідуальні риси та особливості кожної людини.

В цілому дослідження англійськомовних етностереотипних формул стимулює бажання краще зрозуміти культурні особливості та особливості різних національних груп. Усвідомлення того, наскільки різними є ці культури та як вони впливають на міжкультурну комунікацію, може допомогти нам бути більш толерантними та відкритими до інших культур, що призведе до створення гармонійних відносин у сучасному суспільстві.

Аналіз прикладів з Додатку А демонструє різноманітність етностереотипних формул та їх відтворення в українській мові за допомогою стилістичних засобів. Ці формули відображають різноманітні культурні стереотипи, традиції, звички та асоціації, пов'язані з різними народами та національностями.

Ці приклади демонструють, як стилістичні засоби використовуються для відтворення англійськомовних етностереотипних формул українською мовою, передаючи культурні асоціації, традиції та стереотипи про різні народи. Вони ілюструють, наскільки важливо розуміти культурний контекст та знаходити влучні метафори, щоб передати ці асоціації засобами цільової мови.

Отже, перекладачі повинні бути надзвичайно уважними, коли працюють з етностереотипними формулами, щоб запобігти некоректному або образливому використанню виразів та забезпечити культурно-чутливий переклад. Для того, щоб адекватно передати закладені смисли та конотації, вони повинні мати глибоке розуміння, як вихідної так і кінцевої культури.

Загалом, аналіз прикладів з Додатку А підкреслює різноманіття етностереотипних формул та важливість їх правильного відтворення в перекладі з урахуванням культурних особливостей і стереотипних уявлень. Різноманітні стилістичні засоби є ефективним інструментом для передачі цих асоціацій, оскільки вони дозволяють створювати яскраві образи та підкреслювати унікальні та характерні риси різних народів.

2.2 Фонетичні та лексичні засоби вираження етностереотипів

Фонетичні та лексичні засоби вираження етностереотипів є важливими інструментами в створенні та поширенні упереджених уявлень про певні етнічні групи. Вони використовуються для формування як позитивного, так і негативного образу, часто викликаючи емоційні реакції та підтримуючи стереотипи.

Фонетичні засоби можуть підсилювати емоційний та іронічний відтінок висловлювання, а також сприяти створенню певного стереотипного образу через інтонацію, ритм і звукові характеристики.

Серед фонетичних засобів можна виділити алітерацію, асонанс та імітацію тексту. Алітерація - це повторення однакових приголосних звуків, що може створювати комічний або зневажливий ефект, наприклад, у висловах на

кшталт «хитрі хохли» або «жадібні жиди» [46]. Алітерація тут підсилює негативний образ через звукову гру.

Асонанс - це повторення однакових голосних звуків може також підсилювати емоційний вплив, наприклад, у фразах на кшталт «буржуйські бандити» [46]. Така комбінація голосних створює ритм, який сприяє поширенню стереотипу.

Імітацію акценту у мовленні часто використовують для спотворення звуків або акцентів для комічного ефекту або висміювання. Наприклад, імітація акценту, яким нібито говорить представник певної етнічної групи, підсилює стереотипне сприйняття.

Лексичні засоби в основному стосуються вибору слів, які описують або стереотипізують певну етнічну групу. Серед лексичних засобів можна виділити етноніми та клички, метафори та генералізацію, епітети та фразеологізми [46]. Етноніми та клички є використанням принизливих назв для позначення певних груп та є одним із найпоширеніших способів створення етностереотипів. Наприклад, слова «хохол», «жид» або «чурка» несуть у собі зневажливий відтінок і знижують гідність людини, представляючи її лише через призму негативних стереотипів [46].

Метафоричні вирази, що відносяться до етнічних груп, можуть викликати стереотипні асоціації. Наприклад, фрази «жити, як циган» або «хитрі, як євреї» використовують метафори для знецінення культури або способу життя цих народів [46].

Генералізації - це лексичні засоби, що узагальнюють всі характеристики певної групи, також часто використовуються для вираження етностереотипів. Фрази типу «всі китайці працьовиті» або «всі араби - терористи» використовують надмірні узагальнення для формування негативного або позитивного стереотипу [39].

Епітети - прикметники, що супроводжують назву етнічної групи, можуть бути як позитивними, так і негативними, але зазвичай стереотипізують ці

групи. Наприклад, «ледачі мексиканці», «жорстокі татари», «жадібні євреї» - це негативні епітети, що підсилюють етнічні стереотипи [39].

Фразеологізми також формують упередження щодо певних етнічних груп. Наприклад, «циганити» має негативний підтекст і підсилює стереотипи [39].

Також можна зазначити про лексичне кліше. Стереотипні фрази на кшталт «наші хлопці» (стосовно представників певної нації) або «вони всі такі» (стосовно іншої етнічної групи) є поширеними кліше, що допомагають поширювати етнічні стереотипи [39]. Такі вислови підкреслюють відмінність «своїх» від «чужих» та часто використовуються для поділу на основі етнічної приналежності [39].

Лексичні засоби вираження етностереотипів часто несуть емоційне навантаження або негативну конотацію. Наприклад, слово «циган» часто асоціюється з крадіжками та бідністю, хоча таке узагальнення є несправедливим і стереотипним [39]. Використання таких слів або словосполучень впливає на формування суспільної думки.

Фоно-графічні маркери вербалізації етностереотипів у мас-медійних текстах включають графічно зафіксовані та інтонаційні елементи, що пов'язано з ключовими комунікативними функціями інтонації. Як лінгвістичний засіб, інтонація та звукопис здатні впливати на зміст висловлювання через складну взаємодію частотних, динамічних і темпоральних характеристик, а також їх графічного відображення [8]. У залежності від контексту спілкування і потреб комунікації певні інтонаційні компоненти можуть відігравати головну роль у передаванні значення висловлювання.

Наприклад: (47) *IF Germans are depicted as being humorous, the comedy is often based on making others suffer. Bringen sie mir*

Fegelein! FEGELEIN! Fegelein! Fegelein! (EUR: URL)

У даному реченні фонетичні засоби вираження етностереотипів проявляються через вигуки та використання німецької мови, що допомагає підкреслити стереотипне зображення німців як жорстких людей.

Використання німецької мови: “Bringen sie mir Fegelein!” та повторення “FEGELEIN! Fegelein! Fegelein!” є яскравим прикладом, як через мову можна створити фонетичний образ національної групи. Німецька мова часто асоціюється зі строгою інтонацією, що підсилює стереотипи про авторитарність німців [8].

Повторення слова “Fegelein” декілька разів підвищеним тоном має драматичний, але разом з тим трохи комічний ефект. Це часто використовується у гумористичних сценах, оскільки повторення відтворює образ вимогливого керівника.

Звуки та наголос: У вигуку “FEGELEIN!” звук «Ф» на початку і різкий наголос на останньому складі створюють враження напруги та агресії, що також грає на стереотипі німецької жорсткості.

Таким чином, фонетичне вираження етностереотипів у цьому реченні полягає у використанні різких звуків, повторів та інтонацій, які підсилюють стереотипне уявлення про німецьку культуру як сувору та авторитарну.

Наступний приклад: (53) *Whenever American media shows a white gay male with a “foreign” lover, it’s almost always a Filipino man. Also, like Thailand, many of the prostitutes are thought to be MtF transsexual (ASI: URL)*

В даному прикладі можна виділити і фонетичні, і лексичні засоби вираження етностереотипів.

Звукова структура цього речення спокійна і нейтральна, без явних емоційних акцентів, що дозволяє концентрацію на змісті. Однак ключові слова, як “Filipino”, “Thailand”, “prostitutes” і “MtF transsexual” звучать специфічно і відразу викликають стереотипні асоціації в англomовному середовищі.

Щодо лексичного вираження етностереотипів, то “Filipino man” є конкретним етнічним означенням, яке відразу виділяє групу людей. Часто у західних медіа філіппінців зображають у певних ролях, що створює стереотипний образ цієї національності. У поєднанні з попереднім описом (“white gay male with a 'foreign' lover”), це підкріплює уявлення про нерівність

між етнічними групами та романтизацію відносин між “західним” білим чоловіком і “екзотичним” партнером [7].

Almost always вживається як спосіб підкреслити частотність та узагальнити ситуацію. Це мовний засіб, який сприяє зміцненню стереотипу, оскільки створює враження, що такий сценарій є дуже поширеним і типовим.

“Like Thailand” - це порівняння з іншою країною, яка також має свій набір стереотипів, особливо у контексті проституції та трансгендерних осіб. Це підсилює існуючі уявлення про певні азійські країни як місця “сексуального туризму”, що є поширеним стереотипом у медіа.

“Prostitutes” і “MtF transsexual” ці слова акцентують на двох специфічних стереотипах: про трансгендерних людей та про їхнє пов’язання з проституцією, що також закріплює негативний імідж щодо певної групи людей. Згадка про транссексуалів, особливо у такому контексті, часто асоціюється з маргіналізованими спільнотами.

Така комбінація лексичних і фонетичних засобів підсилює стереотипи про певні етнічні та соціальні групи, створюючи спрощені та узагальнені уявлення про них.

Фонетичні особливості просторічної лексики та іншомовних вкраплень заслуговують окремої уваги, оскільки вони часто виступають вербалізаторами етностереотипів [13]. Діалектизми, зокрема, представляють собою лексичні одиниці, використання яких обмежується певними невеликими територіями. Ці слова рідко виходять за межі своїх ареалів і зазвичай зустрічаються лише в діалектній або просторічній мові [14]. Діалектизми є лексичними одиницями, які вживаються в межах певного діалекту або регіону і часто є невідомими або не вживаються в літературній мові. Вони відрізняються від загальноприйнятої лексики своєю фонетичною, граматичною та семантичною специфікою, що відображає культурні та соціальні особливості певної місцевості [14]. Діалектизми можуть включати слова, вирази та граматичні конструкції, які характерні для конкретної мовної спільноти.

Наприклад: (59) *Other stereotypes from this time period are throwing babies in the river, extreme animal abuse, lighting fireworks during Chinese new year, Chinese dragons, Chinese opera, Chinese acrobatics and the games ping pong, go, mah-jong and Chinese chess and checkers (ASI: URL).*

Більшість китайців, які розмовляють китайською мандаринською, тепер називають гру маджонг (мацзян). У цьому випадку діалект вирізняється зміною написання, що є закономірним у даному контексті, адже підкреслює стереотипні уявлення про китайців [12].

Такі діалектизми, які не мають експресивного забарвлення у своєму значенні, стають стилістично значущими в порівнянні з літературними синонімами. Їх переважно використовують для вираження соціально типових характеристик. Більше того, вони часто виконують важливу функцію у формуванні певного мовного середовища, в якому «зникають» менш поширені етнографічні діалектизми.

У вищезазначеному реченні також можна виділити лексичні та фонетичні вираження етностереотипів. В даному випадку вимова слів, ритміка та мелодика є фонетичними вираження етностереотипів.

Стосовно вимови слів, то у реченні присутні терміни, які пов'язані з китайською культурою, такі як “mah-jong”, “ping pong”, “Chinese opera” та “Chinese chess”.

Вимова слів може включати специфічні акценти або інтонації, які стереотипно асоціюються з культурою Китаю. Використання терміна “Chinese” перед різними словами може підкреслювати іноземність цих елементів у порівнянні з традиційною західною культурою.

Слова можуть мати певну мелодійність, що відображає східні музичні традиції, що, в свою чергу, може викликати асоціації зі стереотипами про «екзотичність» китайської культури.

Стосовно лексичних виражень етностереотипів можна виділити стереотипні дії, культурні елементи та слова з негативною конотацією.

Висловлювання про «екстремальне знущання над тваринами» створює негативні стереотипи про китайську культуру, які не лише спрощують, а й викривлюють реальність. Це асоціюється з уявленням про жорстокість або дикість, що не відповідає сучасному розумінню китайського суспільства.

Слова, такі як «китайські дракони» і «китайська акробатика», є частинами китайської культурної спадщини, але їх вживання в контексті стереотипів може зводити їх до кліше.

Перерахування ігор, таких як “mah-jong”, “ping pong”, “go” та «китайські шахи», може підкреслювати уявлення про китайців як про людей, які займаються специфічними активностями, створюючи одновимірний образ.

Використання слів, які підкреслюють негативні стереотипи, може призводити до формування уявлень про китайську культуру як про щось «чужинське» або «екзотичне».

Таким чином, фонетичне та лексичне вираження етностереотипів у поданому реченні підкреслює спрощене та часто негативне сприйняття китайської культури, що не відображає її багатогранності та складності.

Варваризми, екзотизми та запозичені слова також часто використовуються при зображенні етнічних стереотипів у засобах масової інформації [13].

Варваризми - це слова чи вирази, що походять з інших мов і не засвоєні в українській мові. Наприклад, слова “illegal immigrants”, “Wahhabi”, “Cossacks”, “skinheads”, “mortars”, “ammunition”, “drones”, “Hispanic”, “Latino”, “STEM” - це варваризми, оскільки вони не мають відповідників в українській мові [13].

Приклади речень: (1) *Poland stated that illegal immigrants from Belarus are increasingly attacking border guards.* (ANS: URL)

(6) *“Anti-Tatar sentiments” are also actively stirred up by pro-Russian Cossacks and skinheads: “a Wahhabi massacred a Slav”, “a Tatar sacrificed a Russian child”, calls for revenge against the Crimean Tatars appear on the Internet.”* (ASI: URL)

(25) *Poland will transfer mortars, ammunition and drones to Ukraine.* (EUR: URL)

(19) *Hispanic Americans are lazy.* (AME: URL)

Використання цих варваризмів підкреслює специфічний контекст міжетнічних конфліктів і соціальних проблем, може додати експресивності й точності в описі ситуації. Використання терміна “drones” може вказувати на технологічний аспект обговорення. “Hispanic Americans” - це термін, що описує певну групу населення, який не має точного українського відповідника і часто вживається в англійській мові.

Використання варваризмів може відображати культурний контекст, але також може спричинити негативні стереотипи та упередження [15]. Вони можуть підкреслювати специфіку теми, привертати увагу до актуальних питань або бути необхідними для точності в міжнародному контексті. Проте, їхнє надмірне використання може також свідчити про брак українських термінів або про вплив інших мов на мовлення.

Екзотизми - це слова або вирази, запозичені з інших мов, які вживаються в певній мові для передачі специфічних понять, культурних елементів, традицій або реалій, що не мають точних відповідників у цій мові [45]. Екзотизми зазвичай зберігають свій первісний вигляд, іноді з незначними фонетичними або графічними змінами.

Назви предметів, їжі, традицій, культурних явищ (наприклад, "суші", "фен-шуй") є екзотизмами [25].

Екзотизми допомагають передати унікальні культурні або соціальні контексти.

Вони додають колориту й оригінальності висловлюванням.

Екзотизми зазвичай вживаються в контекстах, де необхідно відобразити специфіку іншої культури. Вони можуть бути корисними для збагачення мовлення, але їхнє вживання має бути обережним, щоб не викликати непорозумінь у слухачів або читачів.

Приклади: (6) *“Anti-Tatar sentiments” are also actively stirred up by pro-Russian Cossacks and skinheads: “a Wahhabi massacred a Slav”, “a Tatar sacrificed a Russian child”, calls for revenge against the Crimean Tatars appear on the Internet.”* (ASI: URL)

(40) *Buddhism, elephants and tea: what do Ukrainians think of India?* (ANS: URL)

(45) *The most famous – infamous we might add – Italian island, mostly notorious for the dominating presence of The Mafia. Apart from the capital Palermo everyone who read or saw The Godfather knows that Don Corleone was born in the Sicilian village Corleone* (EUR: URL).

(41) *Indian tech talent fuels Silicon Valley’s growth.* (ANS: URL)

Екзотизми відіграють важливу роль у формуванні етностереотипів.

Вони творять уявлення про «іншого» [25]. Екзотизми допомагають підкреслити особливості певних культур, які можуть сприйматися як незвичайні або «екзотичні» [25]. Це може посилити відчуття дистанції або відмінності між різними етнічними групами.

Використання екзотизмів може підсилити певні стереотипи про етнічні групи, спрощуючи і узагальнюючи їх особливості. Наприклад, використання терміна “ваххабіт” може асоціювати представників певної релігії з екстремізмом [3].

Формування негативних асоціацій. Екзотизми часто пов’язані з негативними уявленнями або упередженнями. Наприклад, терміни на кшталт “скінхед” або “роми” можуть бути використані для формування негативних стереотипів про певні групи людей [3].

Екзотизми можуть свідчити про нерозуміння або спотворення культурних аспектів, традицій та звичаїв. Це може призводити до упереджень і стереотипів, які не відображають реального стану справ.

Екзотизми можуть стати інструментом маніпуляції у політичних кампаніях, коли певні терміни використовуються для підкреслення загроз або

відмінностей між етнічними групами [16]. Це може призводити до підвищення напруженості та конфліктів.

Екзотизми можуть формувати образи певних культур або груп, які запам'ятовуються і відтворюються в медіа, літературі та повсякденній мові. Це може вплинути на сприйняття цих груп у суспільстві.

Таким чином, екзотизми можуть мати потужний вплив на формування та підтримання етностереотипів, що може призводити до непорозумінь, дискримінації та конфліктів. Важливо бути свідомими їхнього використання і прагнути до більш точного і чутливого представлення культурних відмінностей.

Запозичені слова - це слова, які були перейняті з інших мов, але адаптовані до правил і фонетики української мови. Наприклад, «бізнесмен», «супермаркет», «комп'ютер», «фешн», «шопінг», «позика», «чартер», «скандал», «технології», «реклама», «маркетинг» - ці слова стали частиною української мови [11].

“illegal immigrants” / «нелегали» - терміни, що використовуються для опису осіб, які перебувають в країні без дозволу [78].

Приклади:

(6) *“Anti-Tatar sentiments” are also actively stirred up by pro-Russian Cossacks and skinheads: “a Wahhabi massacred a Slav”, “a Tatar sacrificed a Russian child”, calls for revenge against the Crimean Tatars appear on the Internet. (ASI: URL)*

“Anti-Tatar sentiments” - запозичення в термінах, пов'язаних із соціальними або політичними темами.

(8) *Why are migrant workers from Ukraine attacked more and more recently in Poland? (EUR: URL)*

“migrant workers” - запозичення, що описує певну соціальну групу.

(9) *There will be a dark-skinned deputy in the Rada for the first time in the history of Ukraine. (ANS: URL)*

“dark-skinned” - термін, який використовується для опису расових ознак.

(15) *Europe is under the threat of continuously creeping islamisation.* (EUR: URL)

“creeping islamization” - термін, що вказує на певні соціальні або політичні процеси.

(14) *Ukrainian Gypsies stole a tank from the Russian occupiers near Kakhovka.* (OCEA: URL)

“Gypsies” - слово, яке має певне етнічне значення і використовується для опису певної групи людей.

(18) *Asian Americans are intelligent.* (AME: URL)

“Asian Americans” - термін, що описує етнічну групу.

(40) *Buddhism, elephants and tea: what do Ukrainians think of India?* (ANS: URL)

“Buddhism” - запозичення з культурної та релігійної сфери.

Запозичення в етностереотипах можуть мати кілька важливих значень.

Запозичення, які використовуються в етностереотипах, допомагають формувати певні образи про етнічні групи. Вони можуть підсилювати або, навпаки, спростити сприйняття інших культур.

Використання запозичених термінів, таких як “mirant workers” або “illegals”, може допомогти в категоризації людей, що належать до певних груп. Це може призводити до узагальнення, яке не враховує індивідуальні відмінності.

Запозичення можуть відображати культурні та соціальні контексти, які впливають на сприйняття етнічних груп. Наприклад, терміни, пов’язані з традиціями чи звичаями, можуть бути використані для зміцнення культурної ідентичності [78].

Використання певних запозичених термінів може легітимізувати дискримінацію або упередження стосовно певних груп, сприяючи їх маргіналізації в суспільстві.

Запозичення можуть також відображати зміни в соціальних відносинах і динаміці між різними етнічними групами. Наприклад, нові терміни можуть

з'явитися в контексті нових соціальних явищ, таких як глобалізація або міграція [78].

Таким чином, запозичення в етностереотипах є важливими інструментами в розумінні і конструюванні соціальних образів, які впливають на сприйняття, поведінку та стосунки між різними етнічними групами.

Германізми - це запозичені слова або вирази з германських мов (зокрема, з німецької, англійської, голландської та інших), які увійшли в лексику інших мов, включаючи українську. Германізми можуть стосуватися різних аспектів життя, таких як культура, побут, технології та політика. Вони можуть з'являтися в результаті історичних, соціальних або економічних контактів між народами [64].

Германізми зазвичай впливають на фонетику, лексику та семантику мови, до якої вони були запозичені, і можуть стати частиною повсякденної мови, навіть якщо їх походження може бути неочевидним для носіїв цієї мови [64].

Приклад: (50) Vienna is the only location that exists in foreign eyes. The city is home to the Waltz, Viennese coffee and tea, Vienna sausages and the Wiener oboe. Apart from that Tyrol and the Vienna Woods (Wienerwald) are worth mentioning (EUR: URL)

Waltz. Хоча це слово стало міжнародно вживаним, його походження пов'язане з німецькою культурою танцю, зокрема, з вальсом, що є типовим для австрійської та німецької традицій.

Viennese coffee – “Viennese” походить з німецької мови (Wiener), що вказує на стиль кави, популярний у Відні.

Vienna sausages - це ще один приклад, де слово “Vienna” пов'язане з німецькою кулінарною традицією. У німецькій мові це буде “Wiener Würstchen”.

Wiener oboe. “Wiener” знову походить з німецької, що вказує на походження цього музичного інструмента з Відня.

Vienna Woods. “Woods” у цьому контексті також є запозиченням з німецької мови, де “Wald” означає "ліс".

Германізми в цьому реченні підкреслюють культурну та історичну значимість Відня та його околиць. Вони вказують на австрійську і німецьку спадщину в музиці, гастрономії та географії, допомагаючи створити образ Відня як культурного та гастрономічного центру. Ці запозичення надають реченню особливого колориту та контексту, що може бути важливим для розуміння культурної ідентичності цього регіону.

Отже, фонетичні та лексичні засоби вираження етностереотипів відіграють ключову роль у формуванні упереджених уявлень про різні етнічні групи. Використання специфічних звукових характеристик, таких як алітерація, асонанс, імітація акцентів, підсилює емоційний вплив і формує стереотипні образи. Лексичні засоби, зокрема етноніми, метафори, епітети та фразеологізми, не лише описують етнічні групи, а й спрощують і викривлюють їхнє сприйняття, закріплюючи негативні або позитивні стереотипи. Діалектизми, варваризми та екзотизми також виступають інструментами, які підкреслюють культурні особливості, проте можуть посилювати стереотипні уявлення і упередження. В результаті, ці мовні засоби не лише формують уявлення про окремі групи, а й впливають на суспільну думку, зберігаючи та поширюючи стереотипи, які часто не відповідають дійсності.

2.3 Морфологічні засоби вираження етностереотипних формул

Морфологічні та синтаксичні засоби вираження етностереотипів відіграють важливу роль у формуванні та закріпленні уявлень про різні етноси.

Серед морфологічних засобів можна виділити лексичні одиниці, прикметники та димінутативи.

Використання специфічних термінів, що стосуються етнічних груп (наприклад, «москаль», «жид», «поляк») може підсилювати стереотипні уявлення [77]. Такі терміни часто мають емоційний забарвлення і можуть виражати упередження.

Часто вживаються оцінні прикметники, які характеризують представників певних етнічних груп (наприклад, «щедрий татарин», «хитрий єврей») [63]. Такі прикметники не тільки описують, а й формують ставлення до представників цих груп.

Вживання димінутів (зменшувально-пестливих форм) може мати різний ефект. Вони можуть відкреслювати позитивні якості або зневажати (наприклад, «бідний циганчик») [63].

Приклади морфологічної маніфестації :

(37) *In recent years, Western Ukrainians are stereotyped as rabid nationalists (if not outright Fascists) (EUR: URL).*

“Western Ukrainians” термін, що відносить до певної етнічної або регіональної групи, що може включати в себе стереотипні уявлення про цю групу. Вжиток географічного прикметника “Western” може підкреслювати специфічні риси, пов'язані з культурою, історією або політичними вподобаннями, які можуть асоціюватися зі стереотипами.

“rabid nationalists” - словосполучення, що складається з прикметника “rabid” (характеристика, що вказує на агресивність або екстремізм) і іменника “nationalists”. Це поєднання формує негативний стереотип, адже “rabid” створює асоціацію з агресією та неконтрольованим фанатизмом.

“Fascists” вжитий в контексті як стереотип, вказує на крайні праві політичні погляди. Це слово має потужну негативну коннотацію, що сприймається як емоційне та політичне тавро.

Прикметники “rabid” і “outright” підкреслюють і посилюють негативні характеристики, що використовуються для опису західноукраїнців. Вони формують емоційне забарвлення та підтверджують стереотипи про агресивність і крайність.

Використання пасивного дієслова “are stereotyped” акцентує увагу на тому, що група “Western Ukrainians” підлягає зовнішньому сприйняттю, яке нав'язується ззовні. Це вказує на те, що дані стереотипи не є внутрішньою характеристикою групи, а швидше зовнішнім упередженням.

Наступний приклад:

(43) Free State Amsterdam: A more modern view of the Netherlands depicts the people as drug addicts no who smoke marijuana while the на streets are full of brothels and prostitutes. This stereotype is based on the more liberal attitudes towards soft drugs, sexuality, LGBTQ rights and prostitution, compared to other countries (EUR: URL).

Лексичні одиниці

“drug addicts” ця словосполука є негативним стереотипом, який акцентує на залежності від наркотиків. Використання слова “addicts” вказує на негативну характеристику та формує упереджене сприйняття людей, які можуть бути пов'язані з вживанням наркотиків.

“brothels” і “prostitutes” ці обидва терміни несуть в собі негативний відтінок і відображають стереотипи, пов'язані із сексуальними послугами. Вживання цих слів підкреслює уявлення про місто, в якому легалізовано секс-індустрію, що формує певний образ Голландії як місця, де панують пороки.

“modern” слово, що може мати як позитивне, так і нейтральне значення, в даному контексті воно використовується для опису зміненого сприйняття Нідерландів. Однак, в контексті етностереотипів, прикметник може слугувати прикриттям для негативних уявлень.

“liberal” цей прикметник у даному контексті підкреслює відкритість до наркотиків і сексуальності, однак може також наводити на думку про вільність від моральних норм, що веде до негативних стереотипів.

Конструкція “depicts the people as” є важливою для формування стереотипів, оскільки акцентує на зовнішньому сприйнятті людей, що може не відображати реальність. Ця структура підкреслює, що стереотипи формуються ззовні, а не внутрішніми рисами самої групи.

“while the streets are full of” ця структура створює візуальний образ, який підсилює негативні уявлення про місто та його мешканців. Вона передає відчуття безконтрольності та заповненість негативними елементами.

Серед синтаксичних засобів можна виділити синтаксичні структури, паралелізм, звертання та риторичні питання [63].

Синтаксичні структури - це онструкції, що підкреслюють відмінності між етнічними групами, можуть використовуватися для посилення стереотипів (наприклад, «вони завжди...», «представники цієї групи ніколи не...»). Такі узагальнення створюють враження про однорідність групи [63].

Використання паралельних конструкцій для порівняння різних етнічних груп може підсилювати стереотипи (наприклад, «поляки – працюючі, а українці – ліниві») [63]. Це надає ваги висловлюванню та створює відчуття правдивості.

Застосування риторичних запитань може викликати у читача або слухача емоційні реакції і спонукати до прийняття певних стереотипних уявлень (наприклад, «Чи може єврей бути чесним бізнесменом?») [6].

Застосування звертань, що відображають стереотипи (наприклад, «гей, не чекай від нього чесності!»), створює емоційний контекст, що підсилює упередження [6].

Приклади:

(36) *The most negative association within the country is the nuclear power plant disaster in Chernobyl. Since 1986 the city is now both a Ghost Town Frozen in Time and a paradise for animals and plants who survived the radiation (EUR: URL).*

Речення об'єднує дві основні ідеї за допомогою сполучника («і»). Це створює контраст між людським досвідом (місто як «місто-привид») та природним середовищем («рай для тварин і рослин»). Структура підкреслює двоїсту природу Чорнобиля - спустошення для людей та процвітання життя для природи.

“A Ghost Town Frozen in Time”. Ця фраза використовує метафору та персоніфікацію, викликаючи моторошні образи, що передають почуття покинутості та застигання. Вибір слова “Ghost” має сильні негативні коннотації, натякаючи на втрату та переслідувальні спогади.

“a paradise for animals” - використання слова “paradise” різко контрастує з попереднім описом. Це натякає на те, що незважаючи на людську трагедію, життя знайшло спосіб процвітати, що створює деяку іронічну протилежність.

Наступні приклади морфологічних та синтаксичних способів вираження етностереотипів у засобах масової інформації:

(1) *Poland stated that illegal immigrants from Belarus are increasingly attacking border guards. (ANS:URL)*

Складнопідрядне речення, що створює враження авторитетності висловлювання.

(6) *“Anti-Tatar sentiments” are also actively stirred up by pro-Russian Cossacks and skinheads: “a Wahhabi massacred a Slav”, “a Tatar sacrificed a Russian child”, calls for revenge against the Crimean Tatars appear on the Internet. (ASI: URL)*

Морфологічною маніфестацією є вжиток терміна “anti-Tatar sentiments”, що безпосередньо вказує на негативні стереотипи про татар.

Синтаксичною маніфестацією є уточнюючий підрядний зв'язок, який наголошує на активності певних груп.

(7) *On the streets of Kharkiv, you could see posters with a caricature of a Vietnamese man with a beastly expression on his face and appeals: “don't buy, don't communicate, don't rent an apartment!”, “let's clean the city of illegals!” etc.*

(EUR: URL)

Морфологічною маніфестацією є використання “caricature” для демонстрації спотвореного образу.

Синтаксичною маніфестацією є наявність наказових форм (“don't buy, don't communicate”), що підкреслює заклики до дії.

(8) Why are migrant workers from Ukraine attacked more and more recently in Poland? (EUR: URL)

Синтаксичною маніфестацією є запитання, яке висвітлює проблему, сприяючи обговоренню стереотипів.

(9) There will be a dark-skinned deputy in the Rada for the first time in the history of Ukraine. (ANS: URL)

Синтаксичною маніфестацією є формулювання в майбутньому часі, що наголошує на історичній важливості.

(14) Ukrainian Gypsies stole a tank from the Russian occupiers near Kakhovka. (OCEA: URL)

Синтаксичною маніфестацією є проста структура, яка прямо звинувачує.

(15) Europe is under the threat of continuously creeping islamisation. (EUR: URL)

Синтаксичною маніфестацією є оголошення загрози в простому реченні.

Ідіоматичне речення, яке репрезентовано прислів'ям:

(66) Israelis themselves have some stereotypes of Israelis, namely that they are honest — even blunt — to the point of rudeness, loudmouthed, are overly opinionated (to the point where they say “two Israelis, three opinions”), and are quick to argue about anything (ASI: URL).

У фрагменті говориться про те, що ізраїльтяни мають власні стереотипи про себе, зокрема вважають, що вони грубуваті, галасливі та занадто самовпевнені, настільки, що часто вступають у суперечки.

Морфологічних і синтаксичних засобів, які виражають етностереотипи в цьому реченні.

Прикметники “louthmouthed”, “overly opinionated” вказують на характеристики ізраїльтян, що підкреслює їхні негативні риси, формуючи певний стереотип.

Іменник “three opinions” використано, щоб зробити акцент на різноманітті думок, що може вказувати на конфліктність чи дискусійність характеру ізраїльтян.

Вживання виразу “two Israelis, three opinions” є яскравим прикладом стереотипу, який підкреслює відому у світі думку про ізраїльтян як про людей, які завжди мають свою думку. Ця фраза також функціонує як підтвердження вище зазначених характеристик.

Наступний приклад:

(51) Yodel Land: Since Austria and Switzerland have a similar landscape the countries are both associated with mountaineering, alpine horns, yodeling... And, of course, often confused with each other (EUR: URL).

У фінальному реченні використано парцеляцію, яка відокремлює основну ідею фрагмента (після трикрапки підмет відсутній, хоча він імпліцитно присутній).

Складносурядні речення містить декілька частин, зокрема “Since Austria and Switzerland have a similar landscape” і “the countries are both associated with mountaineering, alpine horns, yodeling...”, які з'єднані сполучниками. Це створює багат шарову структуру, підкреслюючи різні аспекти асоціацій між країнами.

“Since Austria and Switzerland have a similar landscape” є підрядним реченням, що пояснює причину, чому країни асоціюються з певними елементами (“mountaineering, alpine horns, yodeling”). Це підкреслює логічний зв'язок між ландшафтом і культурними стереотипами.

Використання ком для перерахування (“mountaineering, alpine horns, yodeling...”) формує ритмічну структуру і дозволяє підкреслити основні асоціації, пов'язані з цими країнами.

Фраза “And, of course, often confused with each other” завершує речення, вносячи елемент повсякденної логіки. Вона вказує на стереотип, який побутує

серед людей, що може додати іронічного чи легкого тону до загального повідомлення.

Отже, граматичні аспекти етностереотипних формул мають важливе значення у формуванні та вираженні уявлень про різні народи. Граматика застосовується для підкреслення різних аспектів характеру та поведінки певного народу. Опис типових для народу явищ, таких як «козак» для українців або «леді» для англійців включає в себе використання іменників, прикметників та дієслів.

Граматика також впливає на структуру речень, в яких використовуються етностереотипні формули. Розповідні, питальні та окличні речення можна використовувати для опису, підкреслення та емоційного вираження стереотипів [57].

Крім того, певні особливості народу можна підкреслити за допомогою синтаксичних конструкцій, таких як пасивний стан і неозначена форма дієслова. Ці конструкції можуть додати етностереотипним формулам особливого значення та емоційного забарвлення.

Крім того, граматичні особливості, такі як заперечення та вживання різних часів дієслів, можуть додати глибину уявлень про певну націю [18].

Крім того, важливо враховувати мовні засоби, які використовуються для передачі етностереотипних формул. Це може включати не лише слова, а й граматичні конструкції, фразеологізми та ідіоми, що служать основою для формування стереотипних уявлень.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 2

Отже, дослідження етностереотипних формул підкреслює глибоке значення цих мовних явищ у контексті міжкультурної комунікації та взаємодії між народами. Етностереотипи формують специфічне сприйняття окремих національних груп через лексичні, стилістичні та граматичні засоби, відображаючи як позитивні, так і негативні уявлення про різні народи. Це дослідження акцентує увагу на тому, як мовні засоби впливають на сприйняття

інших культур, закріплюючи певні упередження, стереотипи або культурні асоціації.

Аналіз етностереотипних формул, зокрема їхнього перекладу з англійської на українську мову, показує, що стилістичні прийоми, такі як метафори, епітети, діалектизми, варваризми та екзотизми, відіграють центральну роль у передачі культурного змісту та уявлень про національні особливості. Відтворення таких формул у перекладі вимагає від перекладача глибокого розуміння як вихідної, так і цільової культури, щоб уникнути спрощення або викривлення смислу. Особлива увага приділяється тому, як за допомогою лексичних засобів можна передати етнічну ідентичність, при цьому уникаючи закріплення хибних або образливих стереотипів.

Важливим аспектом дослідження є також роль граматики у формуванні етностереотипів. Використання граматичних конструкцій, таких як розповідні, окличні чи питальні речення, синтаксичні засоби та особливості часів дієслів, допомагає підкреслити характерні риси певного народу, їхню поведінку чи світогляд. Граматика додає додатковий рівень смислу, завдяки чому етностереотипні формули набувають глибини і емоційного забарвлення, що також сприяє більш точному та багатозаровому перекладу культурних асоціацій.

Особливу увагу слід приділяти тому, як звукові засоби, такі як алітерація, асонанс чи імітація акцентів, посилюють емоційний вплив на сприйняття етностереотипів. Ці фонетичні засоби не лише роблять вислови більш виразними, а й можуть формувати упереджені образи, які легко закріплюються в свідомості слухача або читача.

Таким чином, дослідження підкреслює важливість відповідального підходу до використання етностереотипних формул, адже вони можуть як збагатити міжкультурний діалог, так і сприяти поширенню небажаних упереджень. Толерантність і розуміння культурних відмінностей є ключовими аспектами, які повинні враховуватися в роботі з такими формулами.

Перекладачі, дослідники та культурологи мають відігравати важливу роль у

забезпеченні точного, культурно чутливого та етичного підходу до перекладу етностереотипів, щоб уникнути закріплення хибних уявлень і сприяти кращому розумінню різноманітних культур.

РОЗДІЛ 3. ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ ПІДХІД ДО ФІКСАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ЕТНОСТЕРЕОТИПНИХ ФОРМУЛ

3.1 Способи еквівалентного відтворення українською мовою етностереотипів у текстах медійного дискурсу

Еквівалентне відтворення етностереотипів при перекладі медійних текстів з англійської на українську мову - це складний процес, який вимагає врахування культурних, соціальних та мовних відмінностей. Існує кілька основних способів адаптації таких стереотипів, які допомагають зберегти їх зміст і водночас уникнути спотворення або образливого сприйняття в українському контексті [77].

Перекладачам, які працюють з англійськомовними текстами, доводиться уважно підходити до вибору стратегії перекладу етностереотипних формул, оскільки це може вплинути на сприйняття тексту аудиторією та на стосунки між культурами.

Вибір стратегії перекладу залежить від кількох факторів, зокрема від контексту, мети перекладу та культурних особливостей. Перекладач повинен урахувати, яким чином етностереотипна формула використовується у тексті, для кого вона призначена та які культурні конотації вона має.

Поняття етностереотипів та їх вплив на міжнародне спілкування та переклад стає все більш актуальним у сучасному світі глобалізації. У цьому контексті виникає потреба у глибокому розумінні природи етностереотипів та їхнього відображення у тексті, що перекладається. Важливо розрізняти між об'єктивними характеристиками культури та стереотипами, що можуть бути спотвореними чи переважно негативними уявленнями [61].

Оскільки, етностереотипи поширені, як і в англомовних державах, так і в Україні, то еквіваленти теж існують в обох мовах. Еквіваленти повністю передають значення термінів у мові перекладу.

До цієї групи належить велика кількість однокомпонентних та багатокомпонентних термінів:

(1) *illegal immigrants* – нелегали: *Poland stated that illegal immigrants from Belarus are increasingly attacking border guards.* (ANS:URL) - У Польщі заявили, що нелегали з боку Білорусі все частіше нападають на прикордонників.

(6) *pro-Russian Cossacks and skinheads, a Wahhabi massacred a Slav, a Tatar sacrificed a Russian child* - проросійські казаки та скінхеда, ваххабіт вчинив розправу над слов'янином, татарин приніс в жертву російську дитину:

Anti-Tatar sentiments are also actively stirred up by pro-Russian Cossacks and skinheads: “a Wahhabi massacred a Slav”, “a Tatar sacrificed a Russian child”, calls for revenge against the Crimean Tatars appear on the Internet.(ASI: URL)

Антитатарські настрої активно роздмухуються також проросійськими казаками та скінхедами: «ваххабіт вчинив розправу над слов'янином», «татарин приніс в жертву російську дитину», в інтернеті з'являються заклики щодо помсти кримським татарам.

(9) *a dark-skinned deputy in the Rada* – темношкірий депутат в Раді: *There will be a dark-skinned deputy in the Rada for the first time in the history of Ukraine.*(ANS: URL)

Вперше в історії України в Раді буде темношкірий депутат.

Переклад містить етнічний стереотип щодо кольору шкіри.

Наступний приклад повного еквівалентного відтворення етностереотипів в текстах медійного дискурсу:

(100) *obsessive beer drinkers* – одержимі любителі пива

Australians are always stereotyped as white, blond, six feet tall, rough, unsophisticated, wildlife experts and obsessive beer drinkers (OCEA: URL).

Австралійців завжди стереотипно описують як білих, світловолосих, шести футів на зріст, грубих, невитончених, знавців дикої природи та одержимих любителів пива.

Стереотип людини, яка любить випити пиво зазвичай характеризує австралійців.

Можна виділити два типи еквівалентів - абсолютні та відносні. Абсолютні та відносні еквіваленти - це терміни, які використовуються у перекладознавстві для опису різних типів еквівалентності між оригіналом і перекладом [47].

Абсолютні еквіваленти - це слова або фрази, які мають однакове значення в обох мовах і використовуються в аналогічних контекстах. Вони характеризуються лексичною відповідністю. Слова мають тотожне значення (наприклад, «книга» - “book”) [47]. Також вони характеризуються синтаксичною відповідністю та можуть використовуватися в реченнях без змін у структурі.

Абсолютні еквіваленти також характеризуються культурною відповідністю. Часто ці слова відображають однакові культурні реалії, що робить їх легко зрозумілими для носіїв обох мов. Наприклад: «телефон» - “telephone” [47].

Наступний приклад абсолютного еквіваленту:

(72) *aggressive fanatical assassins* - агресивні фанатичні вбивці: *Negative stereotypes about Arabs are that they are all supposedly agressive fanatical assassins* (ASI: URL).

Негативні стереотипи про арабів полягають у тому, що вони всі, нібито, агресивні фанатичні вбивці.

В українській та англійській мовах слово *assassin* має однакове значення.

Відносні еквіваленти - це слова або фрази, які можуть мати схоже, але не тотожне значення [47]. Вони можуть вимагати додаткового контексту для правильного розуміння або адаптації при перекладі. Основними характеристиками є семантична близькість та культурні відмінності.

Семантична близькість - це коли відносні еквіваленти можуть мати схоже значення, але можуть також включати відтінки значення, які не є ідентичними (наприклад, «друг» може бути “friend” або “mate”, але значення можуть варіюватися залежно від контексту) [55].

Культурні відмінності - це коли відносні еквіваленти можуть не мати прямого аналога в іншій культурі, що може вимагати адаптації (наприклад, термін «чарка» може бути перекладений як “glass” або “cup”, але його значення може варіюватися в залежності від контексту) [55].

Приклади відносних еквівалентів при перекладі етностереотипних формул:

(99) *black Africans* – чорношкірий: *More modern stereotypical images of black Africans are the starving little child and the mother with multiple starving kids with flies swarming all over them, probably in some sort of refugee camp or hospital (ANS: URL).*

Більш сучасні стереотипні образи чорношкірих становлять: вмираюча від голоду маленька дитина і мати з численними змарнілими дітьми, мухи, що роються навколо них усіх, ймовірно, в якомусь таборі для біженців чи лікарні.

Український еквівалент відтворений більш експресивним словом, ніж англійський варіант.

Наступні приклади еквівалентних перекладів:

(70) *bloodshed* – кровопролиття: *The Middle East has become synonymous with bloodshed over the centuries (ASI: URL).*

Близький Схід став синонімом кровопролиття протягом століть.

Розуміння абсолютних та відносних еквівалентів є важливим для перекладачів, оскільки це допомагає вибрати найбільш підходящий варіант перекладу залежно від контексту і цілей перекладу.

Отже, переклад етностереотипних формул є складним та відповідальним завданням, яке потребує від перекладача чутливості до культурних контекстів та уважного відбору стратегій перекладу. Тільки в такий спосіб можна досягти максимально точного та ефективного перекладу, який би відображав сенс та емоційне забарвлення оригіналу без образливості чи непорозумінь.

Прямий переклад етностереотипних формул є однією зі стратегій перекладу, застосовуваною у випадках, коли етностереотипна формула має чіткий еквівалент у мові перекладу. Цей метод ефективно використовується

тоді, коли оригінальна формула із мови джерела безпосередньо відображається у мові перекладу з мінімальними змінами [29].

Прямий переклад дозволяє зберегти сенс та емоційне забарвлення оригіналу, що є однією з його основних переваг. Крім того, цей метод економить час та зусилля перекладача, оскільки не потребує додаткових вигадок або пошуків альтернативних виразів.

Необхідно також відзначити, що використання культурно-еквівалентних перекладів може бути важливим елементом в підтримці культурної різноманітності та уникненні культурної асиміляції [55]. Це дозволяє кожній культурі зберігати свою унікальність та внесок у світову культурну спадщину, збагачуючи її новими ідеями та перспективами.

Важливо відзначити, що використання культурно-еквівалентних перекладів для етностереотипних формул сприяє не лише збереженню культурних нюансів, а й підвищує якість та ефективність комунікації між представниками різних культур. Коли переклад вдається зберегти аутентичність, емоційне забарвлення та смисл оригіналу, це сприяє побудові довірливих міжкультурних відносин і розумінню між людьми з різних соціокультурних груп.

3.2 Застосування перекладацьких трансформацій при перекладі етностереотипних формул

Існує кілька видів перекладацьких трансформацій, які можуть бути застосовані при перекладі етностереотипів. Серед них можна виділити прямий переклад (дослівний), адаптація, компенсація, культурний еквівалент, заміна, зміна порядку слів.

Прямий переклад (дослівний) використовується, коли етностереотипи мають аналогічні значення в обох мовах. Наприклад, якщо в обох культурах певний стереотип сприймається однаково.

Адаптація - це коли перекладач змінює етностереотип, щоб він став зрозумілим для цільової аудиторії. Це може включати заміну специфічних культурних елементів на більш знайомі для цільової культури [80].

Компенсація використовується для збереження емоційного або культурного навантаження оригінального етностереотипу. Наприклад, додавання пояснення або примітки для збереження контексту [80].

Культурний еквівалент використовується замість перекладу етностереотипу, перекладач використовує еквівалент, який має подібну соціальну функцію в цільовій культурі [80]. Це може бути корисним, якщо прямий переклад може призвести до непорозумінь.

Опущення слів застосовується у деяких випадках, коли перекладач може вирішити не перекладати етностереотип, щоб уникнути образ або негативних стереотипів [80]. Це особливо важливо в контекстах, де етика та чутливість мають значення.

Заміна етностереотипу на інший, який є більш прийнятним або менш суперечливим у цільовій культурі.

Зміна порядку слів використовується при перекладі, коли може бути корисно змінити структуру речення для досягнення більшої зрозумілості або кращого звучання в цільовій мові.

Лексичні, граматичні та лексико-граматичні трансформації є основними категоріями, які використовуються в перекладацькій практиці [72].

Лексичні трансформації стосуються змін у словниковому складі мови. Вони можуть включати заміну, адаптацію та калькування. Лексичні перекладацькі трансформації - це зміни, які здійснює перекладач при передачі значення слова або словосполучення з однієї мови на іншу. Вони включають в себе різноманітні прийоми, які допомагають адаптувати зміст, стиль та культурний контекст оригінального тексту до цільової мови [72]. Лексичні перекладацькі трансформації є важливим інструментом для забезпечення ефективного та культурно адекватного перекладу етностереотипів у масмедійному дискурсі.

Заміна - це використання синонімів або близьких за значенням слів.

Адаптація - це використання слів, що відповідають культурному контексту цільової мови [72]. Наприклад, заміна культурно специфічних термінів, які можуть бути незнайомими для цільової аудиторії.

Калькування - це дослівний переклад словосполучень, що дозволяє зберегти структуру оригіналу, але адаптує його до правил цільової мови [72].

Приклади лексичних перекладацьких трансформацій:

(1) Poland stated that illegal immigrants from Belarus are increasingly attacking border guards. (ANS:URL)

У Польщі заявили, що нелегали з боку Білорусі все частіше нападають на прикордонників.

Серед лексичних перекладацьких трансформацій можна виділити генералізацію.

Генералізацією є «нелегали» замість “illegal immigrants”.

(6) Anti-Tatar sentiments are also actively stirred up by pro-Russian Cossacks and skinheads: “a Wahhabi massacred a Slav”, “a Tatar sacrificed a Russian child”, calls for revenge against the Crimean Tatars appear on the Internet. (ASI: URL)

Антитатарські настрої активно роздмухуються також проросійськими казаками та скінхедами: «ваххабіт вчинив розправу над слов'янином», «татарин приніс в жертву російську дитину», в інтернеті з'являються заклики щодо помсти кримським татарам.

Серед лексичних трансформацій, які тут присутні можна виокремити транскрибування та калькування.

Транскрибуванням є «ваххабіт» (Wahhabi) та «татарин» (Tatar).

Калькуванням виступає частина «анти-татарські настрої» (Anti-Tatar sentiments).

(7) On the streets of Kharkiv, you could see posters with a caricature of a Vietnamese man with a beastly expression on his face and appeals: “don't buy, don't

communicate, don't rent an apartment!”, *“let's clean the city of illegals!”* etc. (EUR: URL)

На вулицях Харкова можна було побачити плакати з карикатурним зображенням в'єтнамця зі звірчим виразом обличчя та закликами: «не купуй, не спілкуйся, не здавай квартиру!», «очистимо місто від нелегалів!» тощо.

Серед лексичних трансформацій можна виділити генералізацію та калькування.

Генералізацію є «нелегалів» замість “illegal immigrants”.

Калькуванням є «карикатурним зображенням» (caricature of).

(8) *Why are migrant workers from Ukraine attacked more and more recently in Poland?* (EUR: URL)

Чому в Польщі все частіше нападають на заробітчан з України?

Генералізацією є «заробітчани» замість “migrant workers”.

(9) *There will be a dark-skinned deputy in the Rada for the first time in the history of Ukraine.* (ANS: URL)

Вперше в історії України в Раді буде темношкірий депутат.

Калькуванням є «темношкірий депутат» (dark-skinned deputy)

(11) *Why “creeping islamization” is no joke?* (OCEA: URL)

Чому «повзучу ісламізацію» потрібно сприймати серйозно?

Серед лексичних трансформацій можна виділити частину про “повзучу ісламізацію” (creeping islamization).

(14) *Ukrainian Gypsies stole a tank from the Russian occupiers near Kakhovka.* (OCEA: URL)

Під Каховкою українські роми вкрали у російських окупантів танк.

Конкретизація «роми» вживається замість "Gypsies" для уникнення стереотипізації.

(15) *Europe is under the threat of continuously “creeping islamisation”.* (EUR: URL)

Європа під постійною загрозою «повзучої ісламізації».

Калькування - «повзучої ісламізації» (creeping islamization).

(18) Asian Americans are intelligent. (AME: URL)

Американці азійського походження розумні.

Генералізація «американці азійського походження» замість “Asian Americans”.

(19) Hispanic Americans are lazy. (AME: URL)

Іспаномовне населення США ледаче.

Генералізація «іспаномовне населення» - ширше поняття.

(20) African American are less educated. (AME: URL)

Афроамериканці менш освічені.

Транскрибування «Афроамериканці» (African Americans).

(21) Gypsies rob passers-by in the center of Lviv. (EUR: URL)

У центрі Львова цигани грабують перехожих.

Конкретизація «цигани» використання терміна для зменшення негативних конотацій.

(25) Poland will transfer mortars, ammunition and drones to Ukraine. (EUR: URL)

Польща передасть Україні міномети, боєприпаси та безпілотники.

Додавання є прикладом перекладацької трансформації. «Міномети, боєприпаси та безпілотники» - точне перелічення.

(26) The first black-skinned Member of Parliament of Ukraine took the oath. (EUR: URL)

Перший темношкірий народний депутат України склав присягу.

Калькою є «темношкірий народний депутат» (black-skinned Member of Parliament).

(27) The President of Poland signed a law on assistance to Ukrainian refugees. (EUR: URL)

Президент Польщі підписав закон про допомогу українським біженцям.

Транскрибуванням є «біженцям» (refugees).

(30) Dutch taxpayers' money goes to Turkey (EUR: URL)

Гроші голландських платників податків йдуть в Туреччину.

Генералізацією є «платників податків».

(32) *“Khokols”, “Little Russians” and “Banderites”: Russian stereotypes of Ukrainians and its political instrumentalization. (EUR: URL)*

«Хохли», «Малороси», «Бандери»: Стереотип українця у російській культурі та його політична інструменталізація.

Калькою виступає «політична інструменталізація» (political instrumentalization).

(34) *In the murder of Van Gogh, two themes stand out in the discussion, namely “religion and secularization, and gender equality.” Like Fortuyn, Van Gogh railed against what he saw as “the backwardness of Muslim culture, a backwardness that in his perception threatened Dutch society. (ANS: URL)*

У вбивстві Ван Гога в дискусії виділяються дві теми, а саме «релігія та секуляризація та гендерна рівність». Як і Фортейн, Ван Гог критикував те, що він бачив як «відсталість мусульманської культури, відсталість, яка, на його думку, загрожувала голландському суспільству.

Додаванням є «відсталість, яка, на його думку, загрожувала». Це виступає уточненням для збереження контексту.

Грамматичні трансформації пов'язані зі змінами в структурі речення та його елементах. Основні типи включають зміну порядку слів, заміну часів та зміну форм слова [46].

Зміна порядку слів. В деяких мовах порядок слів може бути різним. Наприклад, в англійській мові структура «підмет-дієслово-додаток» може змінитися в українській [46].

Заміна часів. При перекладі може виникнути необхідність змінити граматичний час, щоб зберегти значення [46]. Наприклад, англійське теперішнє просте може бути переведене на українське минуле просте.

Зміна форм слова. Використання різних форм (наприклад, іменник замість дієслова) для більш точного вираження ідеї.

Приклади граматичних перекладацьких трансформацій:

(1) Poland stated that illegal immigrants from Belarus are increasingly attacking border guards. (ANS: URL)

У Польщі заявили, що нелегали з боку Білорусі все частіше нападають на прикордонників.

В англійському реченні підметом є країна “Poland”, тоді як в українському – «У Польщі» (місце дії). Тут застосовується трансформація заміни підмета, адже в українській мові часто використовується структура з пасивною конструкцією чи вказівкою на місце.

В англійській фразі “are attacking” вжито теперішній тривалий час (Present Continuous), тоді як в українському перекладі використано звичайний теперішній час – «нападають». Це приклад трансформації заміни граматичного часу, оскільки в українській мові конструкції з тривалим аспектом не використовуються так часто, як в англійській.

У фразі “from Belarus” в англійському реченні вживається прийменник “from”, а в українському – «з боку», що є стійким виразом для позначення походження або напрямку. Це приклад лексико-граматичної трансформації, що змінює структуру речення для збереження змісту.

(7) On the streets of Kharkiv, you could see posters with a caricature of a Vietnamese man with a beastly expression on his face and appeals: 'don't buy, don't communicate, don't rent an apartment!', 'let's clean the city of illegals!' etc. (EUR: URL)

На вулицях Харкова можна було побачити плакати з карикатурним зображенням в'єтнамця зі звірячим виразом обличчя та закликами: «не купуй, не спілкуйся, не здавай квартиру!», «очистимо місто від нелегалів!» тощо.

В англійській фразі “you could see” використано умовно-минулий час (modal verb + infinitive), тоді як в українському перекладі це передається безмодальною конструкцією «можна було побачити». Це приклад модуляції, коли відбувається заміна граматичних категорій для збереження смислу та природності речення в перекладі.

В англійській мові фраза починається з “On the streets of Kharkiv”, тоді як в українській з «На вулицях Харкова». Незважаючи на однаковий зміст, структура речення відповідає нормам українського порядку слів. Це синтаксична транспозиція, яка полягає в зміні структури речення при перекладі.

Англійський вираз “with a beastly expression on his face” перекладається як «зі звірячим виразом обличчя». Тут відбувається граматична заміна прикметника (beastly) на відповідний прикметник в українській (звірячий). Хоча суть фрази збережено, підбір лексичних засобів адаптований під норму цільової мови.

(14) Ukrainian Gypsies stole a tank from the Russian occupiers near Kakhovka. (OCEA: URL)

Під Каховкою українські роми вкрали у російських окупантів танк.

В англійському варіанті спочатку йде підмет “Ukrainian Gypsies”, а в українському перекладі спочатку вказується місце «Під Каховкою». Це синтаксична транспозиція, коли змінюється порядок слів відповідно до мовних традицій.

Англійський термін “Gypsies” перекладається як «роми», що відповідає сучасній українській термінології. Це лексико-семантична заміна, оскільки в англійському варіанті використовується слово, яке може мати різний емоційний відтінок, тоді як в українському перекладі вживається нейтральний варіант.

В англійському тексті використовується “stole”, тоді як в українському перекладі це дієслово передається як «вкрали». Це пряма лексична відповідність, що не вимагає складних трансформацій, але адаптується під контекст.

(25) Poland will transfer mortars, ammunition and drones to Ukraine. (EUR: URL)

Польща передасть Україні міномети, боєприпаси та безпілотники.

В англійській мові використано Future Simple (“will transfer”), тоді як в українському перекладі - теперішній час з майбутнім значенням («передасть»).

Це заміна часу, яка є типовою в українській мові для конструкцій з майбутнім дією, що вже очікується.

У цьому прикладі структура речення майже не змінюється, але це також вказує на наявність граматичної відповідності між обома мовами в простих конструкціях.

(15) Europe is under the threat of continuously “creeping islamization”.

(EUR: URL)

Європа під постійною загрозою “повзучої ісламізації”.

Граматичні трансформації

"Creeping islamization" перекладається як «повзуча ісламізація», що є прикладом лексико-семантичної адаптації, де перекладається стійке вираження, яке має близький еквівалент в українській мові.

В англійському варіанті підметом є “Europe”, а в українському реченні збережений такий же порядок слів, оскільки структура є природною для обох мов.

Лексико-граматичні трансформації

Цей тип трансформацій об’єднує елементи лексичних і граматичних змін. Вони включають перехід від однієї частини мови до іншої, синтаксичні зміни та використання допоміжних слів [73].

Перехід від одного частини мови до іншої. Наприклад, зміна дієслова в іменник.

Синтаксичні зміни. Зміна конструкцій, які поєднують лексичні і граматичні елементи [73]. Це може включати перетворення складних речень на прості або навпаки. Використання допоміжних слів. В деяких випадках потрібно додати допоміжні слова для збереження значення або відтінків, які можуть бути втрачені в процесі перекладу.

Отже, у процесі перекладу етностереотипних формул перекладач стикається з низкою викликів, що стосуються не лише лінгвістичних, але й культурних аспектів тексту. Етностереотипи мають глибоке коріння в соціальних, історичних та культурних контекстах кожної нації, тому їх

переклад вимагає гнучкого підходу і розуміння культурної специфіки як вихідної, так і цільової мови. Для цього використовуються різні перекладацькі трансформації, які спрямовані на досягнення максимального взаєморозуміння між культурами. Перекладацькі трансформації є важливим інструментом для ефективного перекладу етностереотипних формул. Вони дозволяють не лише зберегти зміст оригіналу, але й адаптувати його до культурних особливостей і мовних норм цільової аудиторії. Головною метою перекладу етностереотипів є забезпечення адекватного розуміння стереотипних образів і контексту, що дозволяє уникнути спотворення сенсу та негативних інтерпретацій.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ 3

Переклад етностереотипних формул є складним і відповідальним процесом, що вимагає від перекладача не лише мовних навичок, а й глибокого розуміння культурних контекстів. Етностереотипи мають глибоке коріння в соціальних, історичних та культурних умовах, що характерні для кожної нації, тому їх адекватний переклад потребує гнучкого підходу та уважного вибору стратегій.

Прямий переклад є однією з можливих стратегій, яку доцільно застосовувати, коли етностереотипна формула має чіткий еквівалент у мові перекладу. Цей метод дозволяє зберегти оригінальний сенс і емоційне забарвлення, а також економить час і зусилля перекладача, оскільки не вимагає вигадкування альтернативних виразів. Проте, слід пам'ятати, що прямий переклад може не завжди бути доречним, особливо якщо контекст або культурні нюанси не збігаються. Культурно-еквівалентні переклади та різні перекладацькі трансформації є важливими інструментами для забезпечення адекватності і точності в процесі перекладу етностереотипів. Ці підходи дозволяють не лише зберегти зміст оригіналу, а й адаптувати його до культурних особливостей і мовних норм цільової аудиторії. Головною метою перекладу етностереотипів є забезпечення належного розуміння стереотипних

образів і контексту, що дозволяє уникнути спотворення сенсу та негативних інтерпретацій.

Важливість використання культурно-еквівалентних перекладів не можна переоцінити, оскільки вони сприяють підтримці культурної різноманітності та уникненню культурної асиміляції. Це дозволяє кожній культурі зберігати свою унікальність і робити свій внесок у світову культурну спадщину. Коли переклад успішно зберігає аутентичність, емоційне забарвлення та сенс оригіналу, це сприяє формуванню довірливих міжкультурних відносин і розумінню між людьми з різних соціокультурних груп. Таким чином, переклад етностереотипних формул стає не лише лінгвістичним, але й культурним актом, що має величезне значення для комунікації в глобалізованому світі.

ВИСНОВКИ

Завданням даної дипломної роботи було ретельно дослідити етностереотипи, які є узагальненими уявленнями про певні етнічні групи та впливають на медіадискурс. В роботі виявлено, що етностереотипи можуть мати як позитивний, так і негативний вплив, оскільки вони формують уявлення про «інших» та впливають на міжкультурні комунікації. Етностереотипи складаються з узагальнених, стійких образів етнічних груп, які можуть включати уявлення про зовнішність, поведінку, цінності та традиції цих груп.

Дослідження показало, що існують різні методи дослідження етностереотипів у медійних текстах, такі як кількісний та квалітативний контент-аналіз, дискурс-аналіз, етнографічний метод та експериментальні методи. Кожен з цих методів має свої переваги та обмеження, але їх комбінація дозволяє отримати більш комплексне розуміння проблеми етностереотипів у медійних текстах.

Окрему увагу було приділено формам виявлення етностереотипів у медійних контекстах, таких як лексичні, стилістичні, синтаксичні, візуальні та дискурсивні. Ці форми відображаються у заголовках статей, цитатах з інтерв'ю, рекламних слоганах та інших медійних текстах.

Найважливішими висновками дослідження є те, що етностереотипи можуть мати значний вплив на сприйняття та поведінку людей, а також на міжетнічні відносини. Вони можуть сприяти взаєморозумінню та соціальній інтеграції, але також можуть призводити до етнічної дискримінації та конфліктів.

Для подальших досліджень рекомендується вивчення впливу етностереотипів на інші сфери суспільного життя, такі як освіта, політика та міждержавні відносини. Також важливо проводити більше досліджень з урахуванням культурних та історичних контекстів, щоб отримати більш точне уявлення про формування та вплив етностереотипів.

У світі сучасних медіа етностереотипні формули стають предметом все більшого дослідження, оскільки вони впливають на уявлення та сприйняття різних культур. Використання метафоричних конструкцій в етнолінгвістиці є одним з ключових способів вербалізації етностереотипів, що дозволяє створювати образне мовлення та порівнювати різні аспекти різних культур. Переклад медійних текстів з етностереотипними формулами вимагає обережності, оскільки він може викликати різні труднощі, включаючи незрозумілість, образливість та втрату сенсу. Важливо враховувати культурний контекст і уникати можливої образливості етностереотипних висловлювань. Дослідження фіксації та відображення етностереотипних формул у медійних текстах англійською та українською мовами має великий науковий і практичний потенціал, оскільки воно допомагає краще зрозуміти динаміку міжкультурних відносин та вплив медіа на формування уявлень про інші країни та народи. Залучення корпусного підходу до такого дослідження сприяє об'єктивності та науковості дослідження, оскільки дозволяє аналізувати великі масиви текстів та виявляти частоту вживання певних формул та їх контекстуальне значення. У підсумку, розуміння та аналіз етностереотипних формул у медійних текстах є важливим завданням як для наукового співтовариства, так і для практичного застосування в сфері міжкультурної комунікації та медіа.

Отже, етностереотипні формули виявляються ключовим аспектом міжкультурного спілкування та розуміння. Їхнє використання в медійних текстах може мати як позитивні, так і негативні наслідки для сприйняття аудиторією певної культури. Перекладачам, що працюють з англійськомовними текстами, необхідно уважно обирати стратегії перекладу етностереотипних формул, оскільки це може вплинути на сприйняття тексту та на взаємини між культурами.

Вибір стратегії перекладу залежить від кількох чинників, включаючи контекст, мету перекладу та культурні особливості. Перекладачам слід

ураховувати, як саме етностереотипна формула використовується у тексті, для кого вона призначена та які культурні конотації вона несе.

Стратегії перекладу можуть варіюватися від прямого перекладу, коли існує еквівалент у мові перекладу, до оминання, коли формула може бути образливою або неприйнятною для аудиторії. Приклади використання різних стратегій перекладу показують важливість уважного підбору кожного виразу для досягнення максимально точного та адекватного перекладу.

Підсумовуючи, переклад етностереотипних формул є складним та відповідальним завданням, яке вимагає від перекладача чутливості до культурних контекстів та уважного відбору стратегій перекладу. Тільки таким чином можна досягти максимально точного та ефективного перекладу, який би відображав сенс та емоційне забарвлення оригіналу без образливості чи непорозумінь.

Дослідження етностереотипних формул у медійних текстах відкриває широкий простір для подальших наукових досліджень та практичного застосування. Розвиток цієї теми дозволить зрозуміти, як саме етностереотипи відображаються у медійних контекстах, як вони впливають на культурні уявлення та сприйняття, а також яким чином можна покращити міжкультурне спілкування через усвідомлення цих стереотипів.

Подальше дослідження також може спрямуватися на аналіз впливу етностереотипів у медійних текстах на формування громадської думки та культурного сприйняття. Розуміння того, які етностереотипні формули є найбільш поширеними та впливовими у сучасних медійних текстах, дозволить розробити більш ефективні стратегії комунікації та підвищити рівень міжкультурного розуміння.

Дослідження впливу етностереотипів у медійних текстах також може мати практичне застосування в медійних індустріях, де розуміння культурних особливостей та унікальних етностереотипів може бути вирішальним для успіху комунікаційних кампаній та рекламних стратегій.

Застосування корпусного аналізу для вивчення етностереотипних формул у медійних текстах може допомогти отримати об'єктивні дані щодо їхнього поширення та використання. Аналіз великих масивів текстів дозволяє виявити тенденції та патерни у використанні етностереотипів, що допоможе краще їх зрозуміти та ефективніше взаємодіяти з ними у медійних продуктах.

У підсумку, подальше дослідження етностереотипних формул у медійних текстах має значний потенціал для розширення нашого розуміння впливу медіа на формування культурних уявлень та сприйняття. Розробка нових методик аналізу та підходів до роботи з етностереотипами може сприяти покращенню міжкультурного спілкування та побудові більш гармонійних відносин між культурами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Abdi, S. (2022). Media, Racism, and Political Discourse: A Critical Analysis. 689–706.
2. Al-Ghamdi, H. (2023). Exploring Ethnic Stereotypes in Media Representation: A Critical Discourse Analysis. 306–324.
3. Allan, S. (2021). News culture. Polity. 78-95.
4. Baker, P., Gabrielatos, C., & McEnery, T. (2019). Discourse Analysis and Media Attitudes: The Representation of Islam in the British Press.
5. Baker, P., & Ellece, S. (2018). Key Topics in Sociolinguistics. 328.
6. Bell, K. (2021). News Coverage of Racism, White Supremacy, and Hate Speech.
7. Bhabha, H. K. (2019). The location of culture. Routledge. 1-19.
8. Blumler, J. G., & Kavanagh, D. (1999). The third age of political communication: Influences and features. Political Communication. 209–230.
9. Chouliaraki, L., & Fairclough, N. (2021). Critical discourse analysis: A critical introduction. Routledge. 189-206.
10. Cottle, S. (2020). Ethnic stereotypes in the media: A critical analysis. Routledge. 45-67.
11. Couldry, N. (2020). Media, society, and culture. Routledge. 221-238.
12. Downing, J. D. H. (2020). Radical media: Rebellious communication and social movements. Bloomsbury Publishing. 102-120.
13. Fairclough, N. (2021). Language and power. Routledge. 132-150.
14. García, O., & Flores, N. (2022). Translanguaging and Coloniality in Media Representation. 101–121.
15. Genc, B., & Kucuk, B. (2019). Stereotypes and Their Impacts on the Translation of Media Texts. 72–89.
16. Gilroy, P. (2019). Against race: Imagining a post-race future. Routledge. 1-18.
17. Hall, S. (2019). Representation: Cultural representations and signifying practices (2nd ed.). Sage. 23-59.
18. Hooks, B. (2019). Black looks: Race and representation. Routledge. 1-22.

19. Jaworski, A., & Thurlow, C. (2019). *Media and conflict: A critical introduction*. Routledge. 125-142.
20. Kepplinger, H. M. (2002). Mediatization of politics: Theory and data. *Journal of Communication*. 972–986.
21. KhosraviNik, M. (2019). *The role of media in the construction of national identity: A case study of Iran*. Routledge. 87-104.
22. KhosraviNik, M. (2020). *The Discourse of Hate in the Media: A Study of Media Representations of Refugees and Asylum Seekers*. 45–67.
23. Kopytowska, M., & Chilton, P. (2018). Religion, language and the human mind.
24. Kumarini, S. (2017). *Brown Threat: Identification in the Security State*.
25. Lentin, A. (2019). *Why are we still here? A post-racial reckoning*. Allen & Unwin. 15-32.
26. Lippi-Green, R. (2019). *In English with an Accent: Language, Ideology, and Discrimination in the United States*.
27. Mazzoleni, G., & Schulz, W. (2020). *Mediatization of Politics: Understanding the Transformation of Western Democracies*.
28. Moeller, S. D. (2022). *The Routledge handbook of research on media and migration*. Routledge. 345-362.
29. Molina-Guzman, I. (2018). *In Latinas and Latinos on TV: Colorblind Comedy in the Post-racial Network Era*.
30. Nilsen, S., Turner, S. (2022). *White Supremacy and the American Media*.
31. Omoniyi, T., & White, G. (2021). *Language and the Media: Stereotypes and Prejudice*. Routledge.
32. Ponzanesi, S., & Leerssen, J. (2021). *Cultural Memory in the Present: Ethnicity, Race, and the Politics of Memory*.
33. Said, E. W. (2019). *Orientalism*. Vintage. 1-32.
34. Sreberny, A. (2020). *Mediating conflict: Theories, strategies and practices*. Routledge. 167-184.
35. Strömbäck, J., & Esser, F. (2014). *Mediatization of Politics: Transforming Democracies and Reshaping Politics*.

36. Trimble, L., & Sampert, S. (2020). Stuck in the Middle with You: White Supremacy and Media Discourse. 45–59.
37. Van Dijk, T. A. (2022) Discourse and Racism.
38. Van Dijk, T. A. (2019). Racism and the media. Bloomsbury Publishing. 1-20.
39. Van Dijk, T. A. (2021). Discourse and racism. Bloomsbury Publishing. 77-94.
40. Wodak, R. (2019). The Routledge handbook of research on ethnic and racial stereotypes in the media. Routledge. 3-24.
41. Wodak, R., & Krzyżanowski, M. (2021). The politics of representation: Identity, community, and media. Routledge. 123-140.
42. Zappavigna, M. (2020). Searchable Talk: Hashtags and Social Media Metadiscourse.
43. Бабенко, О. В. (2020). Етностереотипні формули в англійській мові: когнітивно-дискурсивний аспект. Вісник Сумського державного університету. Серія: «Філологічні науки». – № 4. – С. 11-16.
44. Бацевич, Ф. С. (2008). Етностереотипи в українському політичному дискурсі: лінгвокультурологічний аспект. Вісник Львівського національного університету. Серія: Іноземні мови. № 19, 10-15.
45. Бевз, О. М. (2021). Етностереотипні формули в англійській мові: лінгвокультурологічний та прагматичний аспекти. Наукові записки Національного університету «Києво-Могилянська академія». – Вип. 242. – С. 48-53.
46. Бойко, О. О. (2020). Етностереотипні формули в англійській мові: когнітивно-лінгвістичний аспект. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: «Лінгвістика». – Вип. 65. – С. 5-10.
47. Бондар, О. І. (2020). Етностереотипні формули в англійській мові: лінгвокультурологічний аспект. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: «Лінгвістика». – Вип. 64. – С. 5-10.
48. Вакуленко, О. М. (2014). Етностереотипи в українському телевізійному дискурсі: когнітивно-прагматичний аспект. Мовні і концептуальні картини світу. № 44, 130-138.

49. Вакуленко, О. О. (2021). Етностереотипи як компонент англійської мовної картини світу. Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Філологічні науки». – Вип. 4 (444). – С. 34-39.
50. Вакуленко, О. О. (2022). Етностереотипні формули в англійській мові: дискурсивний аспект. Мовні і концептуальні картини світу: збірник наукових праць. – Вип. 66. – С. 22-28.
51. Гандзій, Н. М. (2020). Етностереотипні формули в англійській мові: когнітивно-дискурсивний аспект. Актуальні проблеми лінгвістики: збірник наукових праць. – Вип. 48. – С. 22-28.
52. Гандзій, Н. М. (2021). Етностереотипні формули в англійській мові: когнітивно-прагматичний аспект. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: «Філологічні науки». – № 3 (333). – С. 12-17.
53. Гнатюк, О. В. (2015). Етностереотипи в українському інтернет-дискурсі: лінгвокультурологічний аспект. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Лінгвістика. № 2 (64), 55-60.
54. Головатюк, О. П. (2021). Етностереотипи та етнокультурні особливості англійців у фразеологізмах. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: «Філологія. Мовознавство». – Вип. 51 (1). – С. 11-16.
55. Головатюк, О. П. (2022). Етностереотипи та етнокультурні особливості англійців у прислів'ях. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: «Філологія. Мовознавство». – Вип. 53 (1). – С. 11-16.
56. Горбачук, О. Г. (2013). Етностереотипи в українському рекламному дискурсі: гендерний аспект. Вісник Чернівецького національного університету. Серія: Філологія. № 680, 112-116.
57. Гриценко, Н. О. (2019). Етностереотипи в українському політичному дискурсі: лінгвокультурологічний аспект. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Філологія. № 32, 117-122.

58. Дмитренко, О. В. (2020). Етностереотипні формули в англійській мові: лінгвопрагматичний аспект. Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: «Філологічні науки». – № 3 (324). – С. 12-17.
59. Дмитренко, О. В. (2021). Етностереотипні формули в англійській мові: лінгвокультурологічний та дискурсивний аспекти. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: «Філологія». – Вип. 65. – С. 55-60.
60. Дмитренко, О. О. (2020). Етностереотипи в українському рекламному дискурсі: когнітивно-прагматичний аспект. Вісник Чернівецького національного університету. Серія: Філологія. № 740, 98-103.
61. Дмитрук, О. П. (2012). Етностереотипи в українському фольклорі: когнітивно-лінгвістичний аспект. Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки. № 125, 58-63.
62. Жуковська, О. В. (2014). Етностереотипи в українських ЗМІ: гендерний аспект. Вісник КНУ імені Тараса Шевченка. Філологія. № 2 (246), 58-64.
63. Загороднюк, О. В. (2014). Етностереотипи в українському емоційному дискурсі. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологія. № 2 (246), 65-70.
64. Загороднюк, О. В. (2021). Етностереотипи в українському емоційному дискурсі: гендерний аспект. Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки. № 2 (185), 72-77.
65. Загороднюк, О. Г. (2021). Етностереотипні формули в англійській мові: гендерний аспект. Мовні і концептуальні картини світу: збірник наукових праць. – Вип. 63. – С. 22-28.
66. Загороднюк, О. Г. (2022). Етностереотипні формули в англійській мові: гендерний аспект. Мовні і концептуальні картини світу: збірник наукових праць. – Вип. 66. – С. 29-34.
67. Зубрицька, Р. М. (2013). Етностереотипи в українському фразеологічному фонді. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мовознавство. № 1 (47), 78-83.

68. Зубрицька, Р. М. (2022). Етностереотипи в українському фразеологічному фонді: когнітивно-дискурсивний аспект. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Мовознавство. № 2 (74), 85-90.
69. Іванова, О. О. (2020). Етностереотипи в українському художньому дискурсі: лінгвокультурологічний аспект. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філологія. № 64 (2), 78-83.
70. Кияк, Т. Р. (2013). Етностереотипи в українському політичному дискурсі. Мовознавство. № 2 (44), 3-11.
71. Кісільова, О. В. (2021). Етностереотипи в українському медіадискурсі: дискурс-аналітичний аспект. Мовознавство. № 2 (43), 5-12.
72. Ковальчук, О. В. (2020). Етностереотипні формули в англійській мові: лінгвокультурологічний та дискурсивний аспекти. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: «Філологічна». – Вип. 73. – С. 45-50.
73. Ковальчук, О. В. (2021). Етностереотипні формули в англійській мові: когнітивно-лінгвістичний та прагматичний аспекти. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: «Філологічна». – Вип. 75. – С. 45-50.
74. Кононенко, О. А. (2022). Етностереотипи та етнічна мова ворожнечі в українських ЗМІ: когнітивно-дискурсивний аспект. Актуальні проблеми журналістики. № 4 (60), 174-180.
75. Кононенко, О. А. (2014). Етностереотипи та етнічна мова ворожнечі в українських ЗМІ. Актуальні проблеми журналістики. № 4 (40), 148-155.
76. Мазур, О. М. (2021). Етностереотипні формули в англійській мові: когнітивно-лінгвістичний та дискурсивний аспекти. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: «Філологія». – Вип. 64. – С. 55-60.

77. Мазур, О. М. (2022). Етностереотипні формули в англійській мові: когнітивно-дискурсивний аспект. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: «Філологія». – Вип. 66. – С. 61-66.
78. Мовчан, Р. В. (2012). Етностереотипи в українському публіцистичному дискурсі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Філологія. № 31 (2), 100-105.
79. Пономаренко, О. Л. (2013). Етностереотипи в українських рекламних текстах. Вісник Київського національного лінгвістичного університету. Серія: Філологія. № 23, 154-159.
80. Ткачук, О. О. (2020). Етностереотипні формули в англійській мові: лінгвокультурологічний аспект. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: «Мовознавство». – Вип. 52 (2). – С. 112-117.
81. Шевченко, Л. М. (2015). Етностереотипи в українському фольклорі. Наукові записки НаУКМА. Філологічні науки. № 1 (146), 52-57.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

(AFR) – Africa. URL: <http://www.nationalstereotype.com/africa/>

(AME) – America. URL: <http://www.nationalstereotype.com/america/>

(ANS) – All National Stereotypes. URL: <http://www.nationalstereotype.com/all-national-stereotypes/>

(ASI) – Asia. URL: <http://www.nationalstereotype.com/asia/>

(EUR) – Europe. URL: <http://www.nationalstereotype.com/europe/>

(OCEA) – Oceania. URL: <http://www.nationalstereotype.com/oceania/>

(SAME) – South America. URL: <http://www.nationalstereotype.com/south america/>

ДОДАТКИ

Додаток А

100 прикладів англійськомовних етностереотипних формул

	Приклад вживання терміну в англійськомовному контексті	Переклад українською мовою
1	<i>Poland stated that illegal immigrants from Belarus are increasingly attacking border guards. (ANS:URL)</i>	У Польщі заявили, що нелегали з боку Білорусі все частіше нападають на прикордонників.
2	<i>Americans always see everything “big!”, are in constant competition with others, and feel that “time is money”. It comes to no surprise that fast food was invented in the U.S.A. (AME: URL).</i>	Американці завжди бачать все «величне!», перебувають у постійній конкуренції з іншими і вважають, що «час - це гроші». Не дивно, що фаст-фуд був винайдений в США.
3	<i>Israel: The one location that exists without a strong holy or violent association attached to it is the Dead Sea, which is actually a lake, by the way (ASI: URL).</i>	Ізраїль: Єдине місце, яке існує без будь-якої асоціації зі святістю чи насильством, пов'язаних з ним, - це Мертве море, яке, до речі, насправді є озером.
4	<i>All Asians Know Martial Arts: Whenever an Asian appears in popular culture he or she is always an expert in martial arts. (S)he will jump, kick and hit others at break neck speed while</i>	Всі азіати знаються на бойових мистецтвах :Щоразу, коли азіати з'являються в популярній культурі, вони завжди виявляються експертами бойових мистецтв. (Він/ Вона буде

	<i>making Funny Bruce Lee Noises (ASI: URL)</i>	стрибати, штовхати і бити інших з запаморочливою швидкістю, видаючи при цьому кумедні звуки Брюса Лі.
5	<i>In Western civilization where “time is money”, African laid back attitudes are seen as something to be ashamed of (ANS: URL).</i>	У західній цивілізації, де «час - це гроші», африканські застарілі погляди вважаються чимось, чого слід соромитись.
6	<i>“Anti-Tatar sentiments” are also actively stirred up by pro-Russian Cossacks and skinheads: “a Wahhabi massacred a Slav”, “a Tatar sacrificed a Russian child”, calls for revenge against the Crimean Tatars appear on the Internet.” (ASI: URL)</i>	«Антитатарські настрої» активно роздмухуються також проросійськими казаками та скінхедами: «ваххабіт вчинив розправу над слов'янином», «татарин приніс в жертву російську дитину», в інтернеті з'являються заклики щодо помсти кримським татарам.»
7	<i>On the streets of Kharkiv, you could see posters with a caricature of a Vietnamese man with a beastly expression on his face and appeals: “don't buy, don't communicate, don't rent an apartment!”, “let's clean the city of illegals!” etc. (EUR: URL)</i>	На вулицях Харкова можна було побачити плакати з карикатурним зображенням в'єтнамця зі звірячим виразом обличчя та закликами: «не купуй, не спілкуйся, не здавай квартиру!», «очистимо місто від нелегалів!» тощо.
8	<i>Why are migrant workers from</i>	Чому в Польщі все частіше

	<i>Ukraine attacked more and more recently in Poland? (EUR: URL)</i>	нападають на заробітчан з України?
9	<i>There will be a dark-skinned deputy in the Rada for the first time in the history of Ukraine. (ANS: URL)</i>	Вперше в історії України в Раді буде темношкірий депутат.
10	<i>North Koreans are Dirty Communists who have been brainwashed to talk about how great their Dear Leader is and view him as a Physical God. Everything foreign is banned there and the people live in complete oblivion of the rest of the world (ASI: URL).</i>	Північні корейці - це брудні комуністи, яким промили мізки, задля поклоніння їх «великому Шановному Лідеру», і розглядали його як фізичного Бога. Все іноземне там під заборонаю, і люди живуть у повному забутті про решту світу.
11	<i>Why “creeping islamization” is no joke? (OCEA: URL)</i>	Чому «повзучу ісламізацію» потрібно сприймати серйозно?
12	<i>Corrupt Church: In popular culture, The Vatican will be depicted as a Wretched Hive of political and criminal intrigues. For being the smallest state in the world, it holds more power than one would expect (EUR: URL).</i>	Корумпована церква: У масовій культурі Ватикан буде зображений як жалюгідний вулик політичних і кримінальних інтриг. Будучи найменшою державою у світі, вона володіє більшою владою, ніж можна було б очікувати.
13	<i>Canadian hospital wait times are so bad they flee to the US for care. (AME: URL)</i>	Канадці так довго чекають на лікування в своїх лікарнях, що воліють отримувати його в США.

14	<i>Ukrainian Gypsies stole a tank from the Russian occupiers near Kakhovka. (OCEA: URL)</i>	Під Каховкою українські роми вкрали у російських окупантів танк.
15	<i>Europe is under the threat of continuously “creeping islamisation”. (EUR: URL)</i>	Європа під постійною загрозою «повзучої ісламізації.»
16	<i>Canadians are obsessed with beer. (AME: URL)</i>	Канадці одержимі алкоголем.
17	<i>Canadians are taxed to death. (AME: URL)</i>	Канадців страшенно обкладають податками.
18	<i>Asian Americans are intelligent. (AME: URL)</i>	Американці азійського походження розумні.
19	<i>Hispanic Americans are lazy. (AME: URL)</i>	Іспаномовне населення США ледаче.
20	<i>African American are less educated. (AME: URL)</i>	Афроамериканці менш освічені.
21	<i>Gypsies rob passers-by in the center of Lviv. (EUR: URL)</i>	У центрі Львова цигани грабують перехожих.
22	<i>Canada is a haven for pot smokers. (AME: URL)</i>	Канада є ідеальним місцем для любителів канабісу.
23	<i>Canada is a major exporter of comedy stars. (AME: URL)</i>	Канада є батьківщиною багатьох комедійних зірок.
24	<i>Canada’s economy is driven by natural resources. (AME: URL)</i>	Природні ресурси складають основну частину економіки Канади.
25	<i>Poland will transfer mortars, ammunition and drones to Ukraine.(EUR: URL)</i>	Польща передасть Україні міномети, боєприпаси та безпілотники.

26	<i>The first black-skinned Member of Parliament of Ukraine took the oath. (EUR: URL)</i>	Перший темношкірий народний депутат України склав присягу.
27	<i>The President of Poland signed a law on assistance to Ukrainian refugees. (EUR: URL)</i>	Президент Польщі підписав закон про допомогу українським біженцям.
28	<i>Canada is a Scandinavian-style social democracy. (AME: URL)</i>	Канада має соціал-демократію за скандинавським зразком.
29	<i>Canada is diverse from coast to coast. (AME: URL)</i>	Канада: країна різноманіття від узбережжя до узбережжя.
30	<i>Dutch taxpayers' money goes to Turkey. (EUR: URL)</i>	Гроші голландських платників податків направляються в Туреччину.
31	<i>Canada is a frigid wasteland. (AME: URL)</i>	Канада: крижана пустка.
32	<i>“Khokols”, “Little Russians” and “Banderites”: Russian stereotypes of Ukrainians and its political instrumentalization. (EUR: URL)</i>	«Хохли», «Малороси», «Бандери»: Стереотип українця у російській культурі та його політична інструменталізація.
33	<i>Canada's most popular sport by far is ice hockey. (AME: URL)</i>	Безсумнівно, що найпопулярнішим спортом в Канаді є хокей.
34	<i>In the murder of Van Gogh, two themes stand out in the discussion, namely “religion and secularization, and gender</i>	У дискусії стосовно вбивства Ван Гога в дискусії виділяються дві теми, а саме «релігія та секуляризація та гендерна

	<i>equality.” Like Fortuyn, Van Gogh railed against what he saw as “the backwardness of Muslim culture, a backwardness that in his perception threatened Dutch society. (ANS: URL)</i>	рівність». Як і Фортейн, Ван Гог критикував те, що він бачив як «відсталість мусульманської культури», відсталість, яка, на його думку, загрожувала голландському суспільству.
35	<i>Given the scale of recent events, expect Ukraine to be known for the Euromaidan civil unrests above all else for many years to come (EUR: URL)</i>	Враховуючи масштаб нещодавніх подій, очікуйте, що Україну в першу чергу згадуватимуть через громадянські заворушення Євромайдану ще багато років.
36	<i>The most negative association within the country is the nuclear power plant disaster in Chernobyl. Since 1986 the city is now both a Ghost Town Frozen in Time and a paradise for animals and plants who survived the radiation (EUR: URL).</i>	Найбільш негативною асоціацією з країною є катастрофа на атомній електростанції в Чорнобилі. Від 1986 року місто стало як і Привидом, застряглим у часі, так і раєм для тварин і рослин, які пережили радіацію.
37	<i>In recent years, Western Ukrainians are stereotyped as rabid nationalists (if not outright Fascists) (EUR: URL).</i>	В останні роки західних українців вважають божевільними націоналістами (якщо не відвертими фашистами) (EUR: URL).

38	<p><i>In Russian culture, Ukrainians are a common object of stereotyping as simple-minded rustic hillbillies. A “typical” Ukrainian wears national (peasant) dress, eats salo (pork fat) in unbelievable amounts, drinks horilka (Ukrainian answer to vodka), speaks in Funetik Aksent and is dim-witted and sly at the same time. Despite being jovial Big Eaters, they are also prone to be stingy and mean (“what I can’t eat, I shall bite!”) (EUR: URL).</i></p>	<p>У російській культурі українці часто стають об'єктом стереотипів, їх вважають недолугими простаками-селянками. «Типовий» українець одягає національний (селянський) одяг, споживає сало у величезних кількостях, п'є горілку, говорить з «фанетичним акцентом» і водночас є як дурним, так і хитрим. Незважаючи на те, що українці люблять смачно і весело поїсти, вони також можуть бути скупими і жорстокими ("що я не можу з'їсти, те я надкушу!").</p>
39	<p><i>In the West, Belarus is nicknamed “the last dictatorship in Europe”. It’s usually seen as a miniature Soviet Union living in a Cold War time warp, or perhaps a European version of North Korea (minus the nukes) (EUR: URL).</i></p>	<p>На Заході Білорусь отримала прізвисько «остання диктатура в Європі». Її зазвичай сприймають як мініатюрний Радянський Союз, що застряг у часах Холодної війни, або, можливо, як європейську версію Північної Кореї (лише без ядерної зброї)</p>
40	<p><i>Buddhism, elephants and tea: what do Ukrainians think of India? (ANS: URL)</i></p>	<p>Буддизм, слони і чай: що думають українці про Індію?</p>
41	<p><i>Perhaps the most modern of all Greek stereotypes (most popular in the rest of the EU) is Greece as</i></p>	<p>Мабуть, найсучаснішим з усіх грецьких стереотипів (найпопулярнішим в решті ЄС) є</p>

	<i>the monetary black hole, unable to cope with the 2008 stock market crash until this very day (EUR: URL).</i>	образ Греції як фінансової чорної дири, що не може впоратися з крахом фондового ринку 2008 року до сьогоднішнього дня.
42	<i>[Portuguese] Often confused with Spaniards and thus a lot of the Spanish stereotypes will also be applied to them. Which is something they don't like (EUR: URL)</i>	[Португальська] Часто їх плутають зі Spaniards, тому багато іспанських стереотипів також застосовують до них. Це те, що їм не подобається
43	<i>Free State Amsterdam: A more modern view of the Netherlands depicts the people as drug addicts who smoke marijuana while the streets are full of brothels and prostitutes. This stereotype is based on the more liberal attitudes towards soft drugs, sexuality, LGBTQ rights and prostitution, compared to other countries (EUR: URL).</i>	Вільна держава Амстердам: більш сучасний погляд на Нідерланди полягає у зображенні людей як наркоманів, які курять марихуану, в той час як вулиці заповнені борделями та повіями. Цей стереотип базується на більш ліберальному ставленні до легких наркотиків, сексуальності, прав ЛГБТ та проституції в порівнянні з іншими країнами.
44	<i>Ordnung: Where does stereotype about the German's love of order come from? (EUR: URL)</i>	Ordnung: Звідки стереотип про любов німців до порядку.
45	<i>The most famous – infamous we might add – Italian island, mostly notorious for the dominating presence of The Mafia. Apart from the capital Palermo everyone who</i>	Найвідоміший — можна було б навіть сказати, скандально відомий — італійський острів, здебільшого відомий завдяки панівній присутності мафії. Окрім

	<i>read or saw The Godfather knows that Don Corleone was born in the Sicilian village Corleone (EUR: URL).</i>	столиці Палермо, кожен, хто читав або бачив «Хрещеного батька», знає, що Дон Корлеоне народився в сіцилійському селі Корлеоне.
46	<i>The homely mother or grandmother (the “nonna”) who enjoys cooking for her family is often used in advertising. Italian ice cream vendors are also a popular image. They will be selling fruity ice cream (“gelato”, “tartufo”, “tutti frutti”) in the street (EUR: URL).</i>	Домашня мати або бабуся (тобто "нонна"), яка любить готувати для своєї родини, часто демонструється в рекламі. Італійські продавці морозива також є популярним образом. Вони продають фруктове морозиво ("джелато", "тартуфо", "тутті-фрутті") на вулицях.
47	<i>IF Germans are depicted as being humorous, the comedy is often based on making others suffer. Bringen sie mir Fegelein! FEGELEIN! Fegelein! Fegelein! (EUR: URL)</i>	Якщо німців зображують як гумористів, то їхній гумор часто базується на стражданнях інших. Bringen sie mir Fegelein! FEGELEIN! Fegelein! Fegelein!
48	<i>British people often assume Belgium is boring. This mostly stems from the country’s notoriously bad bureaucratism, the dreary weather, and the ugly, monotonous urban landscape (EUR: URL).</i>	Британці часто вважають, що Бельгія нудна. Це в основному пов'язано з високою бюрократією в країні, похмурою погодою та непривабливим, монотонним міським пейзажем.
49	<i>French people are often ridiculed for being cowards who surrender</i>	Французів часто висміюють за те, що вони боягузи та нехайно

	<i>immediately when confronted with danger. This idea is based on their rather quick capitulation during the Nazi invasion of France during World War II and has led to the term Cheese Eating Surrender Monkeys (EUR: URL).</i>	здаються при зіткненні з небезпекою. Це уявлення базується на їхній досить швидкій капітуляції під час нацистської окупації Франції в часи Другої світової війни і призвело до терміна «Мавпочки, що капітулюють».
50	<i>Vienna is the only location that exists in foreign eyes. The city is home to the Waltz, Viennese coffee and tea, Vienna sausages and the Wiener oboe. Apart from that Tyrol and the Vienna Woods (Wienerwald) are worth mentioning (EUR: URL)</i>	Відень — це єдине місце, яке існує в очах іноземців. Місто є батьківщиною вальсу, віденської кави та чаю, віденських сосисок та віденського гобою. Окрім цього, варто згадати також Тіроль і Віденський ліс (Wienerwald)
51	<i>Yodel Land: Since Austria and Switzerland have a similar landscape the countries are both associated with mountaineering, alpine horns, yodeling... And, of course, often confused with each other (EUR: URL).</i>	Йодль-Земля: Оскільки Австрія та Швейцарія мають схожий ландшафт, ці країни асоціюються з альпінізмом, альпійськими рогами, йодлюванням... І, звісно, їх часто плутають одна з одною.
52	<i>The newer stereotypes suggest that every European government is run by a bunch of leftists and socialists who hate war too much and are probably kinky atheists too (EUR: URL).</i>	Нові стереотипи свідчать про те, що кожен європейський уряд очолює група лівих і соціалістів, які занадто ненавидять війну і, напевно, також є ексцентричними атеїстами.

53	<i>Whenever American media shows a white gay male with a “foreign” lover, it’s almost always a Filipino man. Also, like Thailand, many of the prostitutes are thought to be MtF transsexual (ASI: URL).</i>	Коли американські медіа показують білого гея з «іноземним» коханцем, це майже завжди філіппінець. Так само, як і в Таїланді, багато проституток вважаються транссексуалами (MtF).
54	<i>Singaporeans are stereotyped by other Asians as arrogant know-it-alls and would punish anyone who chews chewing gum or smokes in public (ASI: URL).</i>	Сінгапурців стереотипізують інші азіати як зарозумілих всезнайок, які карають будь-кого за жувальну гумку чи куріння на публіці.
55	<i>In popular culture Vietnam will only be used to show Vietnamese or American soldiers. That the country used to be a French colony is almost never mentioned (ASI: URL)</i>	У популярній культурі В'єтнам зазвичай зображується лише через в'єтнамських або американських солдатів. Те, що країна колись була французькою колонією, майже ніколи не згадується.
56	<i>Virtually everything about Cambodia is known from the film The Killing Fields, which means it is a poor jungle country overrun by Communist guerillas and anti-Western fanatics who force their captives to do hard labour at gunpoint and starve (ASI: URL).</i>	Практично все, що відомо про Камбоджу, походить з фільму «Полігон смерті», який зображує країну як бідну джунглі, охоплену комуністичними партизанами та антизахідними фанатиками, які змушують своїх полонених працювати в умовах примусу та голоду.
57	<i>Their stock expressions are : “hai!”, “sayanora!”, “banzai!”</i>	Їх фрази-кліше: «хай!», «сайонара!», «банзай!»

	<i>“honorable”, “regrettable”, “ooooh so sorry, me so sorry” and “please” (usually spoken in an English or Japanese Ranguage accent) (ASI: URL).</i>	«почесно», «на жаль», «ooo, так шкода, мені дуже шкода» та «будь ласка» (зазвичай вимовляються англійською або японською з акцентом).
58	<i>South Korea: It’s a bit of a stereotype in the Asian-American community that Koreans, especially the women, are really into plastic surgery. This is a stereotype inside the country itself – thanks to the uptick of more and more prosperity, there is a trend of materialism and an obsession with beauty, to the point of makeup being marketed toward men and teenagers getting surgery (ASI: URL).</i>	Південна Корея: У азіатсько-американській спільноті існує стереотип, що корейці, особливо жінки, дуже захоплюються пластичною хірургією. Це стереотип є актуальним і в самій країні — завдяки зростанню добробуту з’явилася тенденція до матеріалізму та одержимість красою, що призвело до того, що косметика почала рекламуватися і для чоловіків, і для підлітків, які роблять операції
59	<i>Other stereotypes from this time period are throwing babies in the river, extreme animal abuse, lighting fireworks during Chinese new year, Chinese dragons, Chinese opera, Chinese acrobatics and the games ping pong, go, mah-jong and Chinese chess and checkers (ASI: URL).</i>	Інші стереотипи з цього періоду включають кидання немовлят у річку, жорстоке поводження з тваринами, запалювання феєрверків під час китайського нового року, китайські дракони, китайська опера, китайська акробатика, а також ігри пінг-понг, го, маджонг та китайські шахи і шашки.
60	<i>She’s a total Parisian fashionista,</i>	Вона справжня паризька модниця,

	<i>always with her designer bag. (ANS: URL)</i>	завжди зі своєю сумкою від дизайнера.
61	<i>The Japanese are often seen as extreme workaholics who never take time off and always try to be as good as they possibly can. Either at school, at work or at home (ASI: URL).</i>	Японців часто вважають надзвичайними трудоголіками, які ніколи не беруть відпусток і завжди намагаються бути максимально успішними, будь то в школі, на роботі чи вдома.
62	<i>Asian cuisine is also subject to stereotypical ideas. Most of the time they will eat nothing but rice, noodles and soja sauce and preferably use sticks instead of knife and fork (ASI: URL).</i>	Азійська кухня також підлягає стереотипним уявленням. Найчастіше вони їдять лише рис, локшину та соєвий соус і, зазвичай, користуються паличками замість ножа та виделки.
63	<i>Chinese delicacies like thousand-year-old egg and bird nest soup are well-known among Westerners, and Koreans are said to favour kimchi and dog meat (ASI: URL).</i>	Китайські делікатеси, такі як тисячолітнє яйце та суп з пташиних гнізд, добре відомі серед західних людей, а корейці, як стверджують, віддають перевагу кімчі та м'ясу собак.
64	<i>The Chinese have been stereotyped as if they still live in the days of Imperial China. They wear douli on their head, long pigtails and keep their hands hidden in long robes (ASI: URL).</i>	Китайців стереотипізують так, ніби вони досі живуть за часів імперського Китаю. Вони носять дулі на голові, довгі косички та приховують руки у довгих халатах.
65	<i>Turkey forms the border between Europe and Asia, symbolized by</i>	Туреччина формує кордон між Європою та Азією, що

	<i>the Bosphorus. To this day there are ongoing discussions whether it should be considered part of Europe or not? The same argument is made about Israel (ASI: URL).</i>	символізується Босфором. До сьогодні тривають дискусії щодо того, чи повинна вона вважатися частиною Європи. Ту ж аргументацію застосовують і щодо Ізраїлю.
66	<i>Israelis themselves have some stereotypes of Israelis, namely that they are honest — even blunt — to the point of rudeness, loudmouthed, are overly opinionated (to the point where they say “two Israelis, three opinions”), and are quick to argue about anything (ASI: URL).</i>	Самі ізраїльтяни мають деякі стереотипи про ізраїльтян, зокрема, що вони чесні — навіть різкі — до межі грубості, балакучі, надто суб'єктивні (до того, що кажуть: «два ізраїльтяни — три думки») і швидко вступають у суперечки з будь-якого приводу.
67	<i>Indians are often confused with Native Americans as a pun. Both countries are often depicted as if they're more or less the same. With one important stereotypical distinction: All Indians are Hindu, all Pakistanis are Muslim. (ASI: URL)</i>	Індійців часто плутають з корінними американцями, використовуючи гру слів. Обидві країни часто зображуються так, ніби вони більше-менше однакові. Проте є одна важлива стереотипна відмінність: всі індійці — індуїсти, а всі пакистанці — мусульмани.
68	<i>Historically, and especially during the 19th and 20th century, Westerners saw East Asia as the Yellow Peril. A group of people</i>	Історично, і особливо в 19-му та 20-му століттях, західні країни сприймали Східну Азію як Жовту Загрозу. Це була група людей з

	<i>who had strange and frightening traditions and could not be trusted in any way (ASI: URL)</i>	дивними та страшними традиціями, яким не можна було довіряти в жодному випадку.
69	<i>Asian Students were accused of cheating scandal in top universities. (ASI: URL)</i>	Азіатські студенти у центрі скандалу, який пов'язаний зі списуванням в найкращих університетах.
70	<i>The Middle East has become synonymous with bloodshed over the centuries (ASI: URL).</i>	Близький Схід став синонімом кровопролиття протягом століть.
71	<i>Muslim communities lead peace initiatives in war-torn regions. (ANS: URL)</i>	Мусульманські громади проводять мирні ініціативи в регіонах, охоплених війною.
72	<i>Negative stereotypes about Arabs are that they are all supposedly aggressive fanatical assassins (ASI: URL).</i>	Негативні стереотипи про арабів полягають у тому, що вони всі, нібито, агресивні фанатичні вбивці.
73	<i>Muslim extremist plots were foiled by FBI. (ANS:URL)</i>	Мусульманські екстремістські змови були припинені ФБР.
74	<i>A drunken Pole on a Suzuki took off on a springboard from a flowerbed, shocking video of the flight. (EUR: URL)</i>	П'яний поляк на Suzuki злетів на трампліні з клумби, шокуюче відео польоту.
75	<i>Poles pelted Ukrainians with contraband under the guise of «humanitarians» under the guise of quarantine. (EUR: URL)</i>	Поляки закидали українців контрабандним шматтям під виглядом «гуманітарки», прикрившись карантинном.
76	<i>A typical Arabic stock character</i>	Типовим арабським стереотипним

	<i>is the cunning merchant who will welcome you in his store, haggle over the prices and afterwards sent you away with more useless junk than you originally intended to buy (ASI: URL).</i>	персонажем є хитрий торговець, який вітає вас у своєму магазині, торгується з вами щодо цін, а потім відправляє вас з більшою кількістю непотрібних дрібниць, ніж ви спочатку планували купити.
77	<i>Jewish billionaires influence global markets. (OCEA: URL)</i>	Єврейські мільйонери впливають на світовий ринок.
78	<i>Panic in supermarkets and «cops» around the corner: a story about quarantine in Poland appear. (EUR: URL)</i>	Паніка в супермаркетах і «копи» за рогом: з'явилась розповідь про карантин в Польщі.
79	<i>Jewish philanthropists donate millions to charities worldwide. (SAME: URL)</i>	Єврейські філантропи жертвують мільйони на благодійність по всьому світу.
80	<i>The Poles have swept away the food, the Slovaks have closed the borders, and the Parisians are sitting in cafes. How the coronavirus pandemic is being experienced in Europe. (ANS: URL)</i>	Поляки спустошили всі супермаркети, словаки закрили кордони, а парижани сидять в кафе. Як дотримуються пандемії коронавіруса в Європі.
81	<i>Details of the brutal murder of a Ukrainian woman by a Pole: she didn't want to date him. (ANS: URL)</i>	Деталі жорстокого вбивства українки поляком: відмовила йому у романтичних стосунках.
82	<i>In Gdansk, an aggressive Pole attacked a Ukrainian who turned</i>	У Гданську агресивний поляк напав на українця, який виявився

	<i>out to be a wrestler. (EUR: URL)</i>	борцем.
83	<i>Ukrainians and their friends were brutally beaten in Poland. (ANS: URL)</i>	Українців та їхніх друзів жорстоко побили в Польщі.
84	<i>A group of Poles arranged a fight with Ukrainian students. (EUR: URL)</i>	Група поляків влаштувала бійку з студентами-українцями.
85	<i>Falling into coma for 18 days – Poles brutally beat Ukrainian wage earners because of their language. (EUR: URL)</i>	Впали в кому на 18 днів – поляки жорстоко побили українських заробітчан через їхню мову.
86	<i>Houses of Ukrainians were set on fire in Warsaw. (EUR: URL)</i>	У Варшаві підпалили будинки українців.
87	<i>«Get out of Poland»: a lit bottle was thrown into the apartment of Ukrainians. (EUR: URL)</i>	«Геть з Польщі»: у помешкання українців кинули підпалену пляшку.
88	<i>«They can't help»: Ukrainians were thrown in buses at the border without food and medicine. (ANS: URL)</i>	«Допомогти не можуть»: українців кинули в автобусах на кордоні без їжі та ліків.
89	<i>There was a panic in Poland without Ukrainian workers, now there is no one to work for pennies. (ANS: URL)</i>	У Польщі запанікували без українських заробітчан, гарувати на полях за копійки тепер нікому.
90	<i>The Polish businessman who left Ukrainian workers to die in the forest got a court verdict.” (EUR:URL)</i>	Польська бізнесменша, яка залишила помирати українських заробітчан в лісі, отримала вирок суду.

91	<i>Poland is luring Ukrainian workers, ignoring quarantine – without observation and testing. (ANS: URL)</i>	Польща заманює українських заробітчан, наплювавши на карантин – без обсервації і тестування.
92	<i>Poland loosened quarantine for seasonal workers from Ukraine. (EUR: URL)</i>	Польща послабила карантин для сезонних робочих з України.
93	<i>Everyone wants to sit in offices. (EUR: URL)</i>	Всі поляки хочуть працювати в офісі.
94	<i>Poland plans to organize charter flights for Ukrainians because of the lack of workers. (EUR: URL)</i>	Польща планує організувати чартерні рейси для українців через нестачу робочої сили.
95	<i>Polish politicians have launched an information campaign in Ukraine to recruit cheap labor on a large scale. (EUR: URL)</i>	Польські політики розгорнули в Україні інформкампанію для масштабування вербування дешевої робочої сили.
96	<i>Fighting COVID-19: Poland handed over protective equipment for medics to Lviv hospital. (ANS: URL)</i>	Боротьба з COVID-19 : Польща передала львівському госпіталю засоби захисту для медиків.
97	<i>Director Shaparev complained about «indifferent» Ukrainians : «It is more important to Poles...» (ANS: URL)</i>	Режисер Шапарев поскаржився на «байдужих» українців: «Полякам важливіше...»
98	<i>Polish military man threatened Russians because of Ukraine: «You will not win». (ANS: URL)</i>	Польський військовий пригрозив росіянам стосовно України : «Ви не переможете.»»

99	<i>More modern stereotypical images of black Africans are the starving little child and the mother with multiple starving kids with flies swarming all over them, probably in some sort of refugee camp or hospital (ANS: URL).</i>	Більш сучасні стереотипні образи чорношкірих становлять: вмираюча від голоду маленька дитина і мати з численними змарнілими дітьми, мухи, що роються навколо них усіх, ймовірно, в якомусь таборі для біженців чи лікарні.
100	<i>Australians are always stereotyped as white, blond, six feet tall, rough, unsophisticated, wildlife experts and obsessive beer drinkers (OCEA: URL).</i>	Австралійців завжди стереотипно описують як білих, світловолосих, шести футів на зріст, грубих, невитончених, знавців дикої природи та одержимих любителів пива.

RESUME

This study explores the role of ethnostereotypical formulas in media discourse, focusing on their translation strategies and cultural implications. Ethnostereotypical formulas are significant aspects of intercultural communication and understanding, often playing both positive and negative roles in audience perception of a particular culture. Translators working with English-language texts must carefully select translation strategies to ensure accurate representation and avoid misinterpretation by the audience.

The choice of translation strategy depends on various factors, including context, translation purpose, and cultural nuances. Strategies range from direct translation, where an equivalent exists in the target language, to omission when a formula may be offensive or inappropriate for the audience. Additionally, adaptation and substitution methods offer translators diverse approaches to convey the original meaning and emotional tone effectively.

Further research in this area opens avenues for scientific inquiry and practical application. Investigating the impact of ethnostereotypical formulas in media texts on public opinion and cultural perception can inform more effective communication strategies and enhance intercultural understanding.

In conclusion, continued research on ethnostereotypical formulas in media discourse offers significant potential for expanding our understanding of media influence on cultural perceptions. Developing new analysis techniques and approaches to ethnostereotypes can contribute to better intercultural communication and the establishment of harmonious relationships between cultures.